

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI

SITUAȚIILE FINANCIARE

*Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010
Întocmite în conformitate cu
Standardele Internaționale de Raportare Financiară*

Chișinău 2011

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

Cuprins:	pagina
Raportul auditorilor independenți	-
Situații financiare	
Bilanțul contabil.....	1
Situația rezultatului global	2
Situația fluxurilor de mijloace bănești.....	3
Situația privind capitalul și rezervele.....	4
Note la Situațiile financiare.....	5-44

Raportul Auditorilor Independenți

Către Consiliul de Administrație al Băncii Naționale a Moldovei

Am auditat situațiile financiare anexate ale Băncii Naționale a Moldovei („Banca”), care cuprind bilanțul contabil la data de 31 decembrie 2010, situația rezultatului global, situația privind capitalul și rezervele și situația fluxurilor de mijloace bănești pentru exercițiul financiar încheiat la aceasta dată și un sumar al politicilor contabile semnificative și alte note explicative.

Responsabilitatea conducerii pentru situațiile financiare

Conducerea Băncii este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea fidelă a acestor situații financiare în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare care să nu conțină denaturări semnificative, datorate fraudei sau erorii.

Responsabilitatea auditorului

Responsabilitatea noastră este că, pe baza auditului efectuat, să exprimăm o opinie asupra situațiilor financiare ale Băncii. Noi am efectuat auditul conform Standardelor Internaționale de Audit. Aceste standarde cer ca noi să respectăm cerințele etice, să planificăm și să efectuăm auditul în vederea obținerii unei asigurări rezonabile că situațiile financiare nu cuprind denaturări semnificative.

Un audit consta în efectuarea de proceduri pentru obținerea probelor de audit cu privire la sumele și informațiile prezentate în situațiile financiare. Procedurile selectate depind de raționamentul profesional al auditorului, incluzând evaluarea riscurilor de denaturare semnificativa a situațiilor financiare, datorate fraudei sau erorii. În evaluarea acestor riscuri, auditorul ia în considerare controlul intern relevant pentru întocmirea și prezentarea fidelă a situațiilor financiare pentru a stabili procedurile de audit relevante în circumstanțele date, dar nu și în scopul exprimării unei opinii asupra eficienței controlului intern. Un audit include, de asemenea, evaluarea gradului de adecvare a politicilor contabile folosite și rezonabilitatea estimărilor contabile elaborate de către conducere, precum și evaluarea prezentării situațiilor financiare luate în ansamblul lor.

Considerăm că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru constitui baza opiniei noastre de audit.

Opinia

În opinia noastră, situațiile financiare anexate ale Băncii redau o imagine fidelă, în toate aspectele semnificative, a poziției financiare a Băncii la data de 31 decembrie 2010, precum și a rezultatului operațiunilor sale și a fluxurilor de mijloace bănești pentru exercițiul încheiat la aceasta dată în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară.

Evidențierea unor aspecte

Fără a exprima rezerve, atragem atenția asupra Notei 18 care prezintă faptul că Banca a avut un sold debitor al fondului general de rezervă de 774,348 mii lei la 31 decembrie 2009. În conformitate cu Articolul 19.6 al Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei, în cazul în care la sfârșitul anului financiar fondul general de rezervă are un sold debitor, Guvernul Republicii Moldova, prin Ministerul Finanțelor ar trebui să transfere în termen de 60 de zile de la primirea raportului auditorului independent asupra situațiilor financiare ale Băncii Naționale a Moldovei, drept contribuție de capital, titluri de stat cu dobânda la ratele de piață în sumele necesare pentru a acoperi soldul debitor. Ministerul Finanțelor nu a emis astfel de titluri pentru a acoperi soldul debitor al fondului general de rezervă în cursul anului încheiat la 31 decembrie 2010. La 31 decembrie 2010, soldul fondului general de rezervă este debitor și are o valoare de 745,409 mii lei, iar soldul capitalului și rezervelor Băncii este creditor și are o valoare de 521,889 mii lei.

Alte aspecte

Situațiile financiare ale Băncii pentru exercițiul financiar încheiat la data de 31 decembrie 2009 au fost auditate de către alți auditori al căror raport datat 11 martie 2010 a exprimat o opinie fără rezerve asupra acelor situații financiare întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, dar a atras atenția asupra faptului că fondul general de rezervă la 31 decembrie 2008 avea un sold debitor în suma de 1,110,927 mii lei însa Guvernul Republicii Moldova, prin Ministerul Finanțelor nu a transferat în cursul anului 2009 titluri de stat cu dobânda la ratele de piață în sumele necesare pentru a acoperi acel sold debitor.

Acest raport al auditorului independent este adresat exclusiv Consiliului de Administrație al Băncii Naționale a Moldovei. Auditul nostru a fost efectuat pentru a putea raporta Consiliului de Administrație al Băncii Naționale a Moldovei acele aspecte pe care trebuie să le raportăm într-un raport de audit financiar, și nu în alte scopuri. În măsura permisa de lege, nu acceptăm și nu ne asumăm responsabilitatea decât față de Consiliului de Administrație al Băncii Naționale a Moldovei, pentru auditul nostru, pentru raportul asupra situațiilor financiare sau pentru opinia formată.

KPMG Moldova SRL

21 martie 2011

Chișinău, Republica Moldova

Ref.: 11003

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
BILANȚUL CONTABIL
La 31 decembrie 2010

	Note	31 decembrie 2010 MII LEI	31 decembrie 2009 MII LEI
ACTIVE			
Numerar și plasamente pe termen scurt în bănci	5	7,956,366	10,580,780
Creanțe ale organizațiilor financiare internaționale	6	2,310,219	2,419,756
Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	7	2,232,452	2,227,930
Credite acordate băncilor și altor persoane	8	992,177	1,872,686
Valori mobiliare investiționale	9	12,915,899	7,584,973
Active materiale pe termen lung	11	18,411	20,654
Active nemateriale	11	3,231	5,602
Alte active	12	4,281	3,274
TOTAL ACTIVE		26,433,036	24,715,655
OBLIGAȚIUNI, CAPITAL ȘI REZERVE			
Obligațiuni			
Monedă națională în circulație	13	11,105,961	9,882,542
Disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova	14	3,319,963	2,828,040
Disponibilități ale băncilor	15	2,986,353	3,062,406
Certificate emise de Banca Națională a Moldovei	16	3,654,152	3,081,558
Obligațiuni către organizațiile financiare internaționale	6	4,790,727	4,262,550
Alte obligațiuni	17	53,991	362,041
Total obligațiuni		25,911,147	23,479,137
Capital și rezerve			
Capital autorizat		288,923	288,923
Fondul general de rezervă		(745,409)	(774,348)
Total capital statutar		(456,486)	(485,425)
Rezerva veniturilor nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare	18	884,100	1,601,468
Rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea valorilor mobiliare investiționale	18	93,967	120,131
Alte rezerve	18	308	344
Total capital și rezerve		521,889	1,236,518
TOTAL OBLIGAȚIUNI, CAPITAL ȘI REZERVE		26,433,036	24,715,655

Notele 1-28 reprezintă parte integrantă a acestor Situații financiare.

Aceste Situații financiare au fost aprobate pe data de 21 martie 2011 de către Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei.

Dorin Drăguțanu
Guvernator

Natalia Zabolotnii
Director al Departamentului
Buget, Finanțe și Contabilitate, Contabil șef

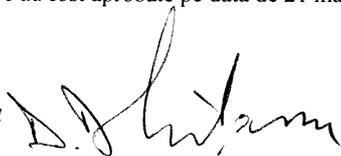

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
SITUAȚIA REZULTATULUI GLOBAL
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

	Note	2010 MII LEI	2009 MII LEI
Venituri din dobânzi la plasamente pe termen scurt	20	28,523	65,914
Venituri din dobânzi la valori mobiliare	20	300,092	477,222
Venituri din dobânzi la creditele acordate și REPO	20	47,614	56,902
		<u>376,229</u>	<u>600,038</u>
Cheltuieli cu dobânzi la creditele primite	21	(6,910)	(10,112)
Cheltuieli cu dobânzi aferente disponibilităților	21	(63,264)	(126,364)
Cheltuieli cu dobânzi aferente operațiunilor cu valori mobiliare și REPO	21	(216,967)	(32,761)
		<u>(287,141)</u>	<u>(169,237)</u>
Venituri nete din dobânzi		89,088	430,801
(Pierderi) / venituri din tranzacții și diferențe de curs valutar	22	(658,648)	1,959,411
Pierderi din reevaluarea valorilor mobiliare	23	(38,343)	(73,895)
Venituri din provizioane la credite și creanțe îndoielnice		-	2
Alte venituri	24	33,375	39,360
Cheltuieli operaționale	25	(111,126)	(108,539)
Venituri / (cheltuieli) net (e) operațional (e)		(774,742)	1,816,339
PROFIT / (PIERDERE) NET (Ă)		(685,654)	2,247,140
Diferențe din reevaluarea valorilor mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova		(36)	(5,181)
REZULTAT GLOBAL		(685,690)	2,241,959
Determinarea Profitului disponibil pentru distribuire			
PROFIT / (PIERDERE) NET (Ă)		(685,654)	2,247,140
Acoperirea pierderilor nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea valorilor mobiliare investiționale	19	26,164	26,929
Acoperirea / (defalcarea) pierderilor / (veniturilor) nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare	19	717,368	(1,601,468)
Transferul surplusului realizat din indexarea activelor fixe	19	-	557
PROFIT DISPONIBIL PENTRU DISTRIBUIRE	19	57,878	673,158

Notele 1-28 reprezintă parte integrantă a acestor Situații financiare.

Aceste Situații financiare au fost aprobate pe data de 21 martie 2011 de către Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei.

Dorin Drăguțanu
Guvernator

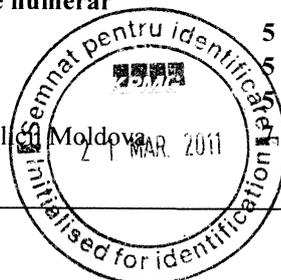

Natalia Zabolotnîi
Director al Departamentului
Buget, Finanțe și Contabilitate, Contabil șef

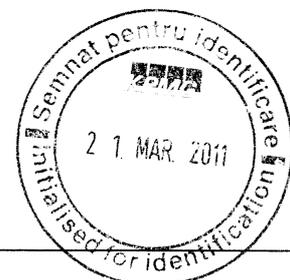

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
SITUAȚIA FLUXURILOR DE MIJLOACE BĂNEȘTI
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

Note	2010 MII LEI	2009 MII LEI
Fluxul mijloacelor bănești din activitatea operațională		
Dobânzi încasate	509,346	574,569
Dobânzi plătite	(323,069)	(239,032)
Pierderi din valori mobiliare investiționale	(12,179)	(46,966)
Alte încasări	34,513	39,239
Plăți către salariați și furnizori	(92,615)	(86,816)
Flux de mijloace bănești înainte de variația activelor și obligațiunilor	115,996	240,994
Diminuarea / (majorarea) creanțelor organizațiilor financiare internaționale	39,513	(19,502)
(Majorarea) / diminuarea valorilor mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	(149)	2,188,449
Diminuarea / (majorarea) creditelor acordate băncilor și altor persoane	877,927	(1,835,091)
(Majorarea) / diminuarea valorilor mobiliare investiționale	(5,953,699)	614,548
(Majorarea) / diminuarea activelor operaționale	(5,036,408)	948,404
Majorarea monedei naționale în circulație	1,223,418	1,150,462
Majorarea / (diminuarea) disponibilităților Guvernului Republicii Moldova	545,926	(79,927)
Majorarea / (diminuarea) disponibilităților băncilor	3,470	(3,359,515)
Majorarea certificatelor emise de Banca Națională a Moldovei	572,134	2,019,168
Majorarea / (diminuarea) obligațiunilor către organizațiile financiare internaționale	663,458	(175,661)
Majorarea / (diminuarea) altor obligațiuni	20,515	(40,695)
Majorarea / (diminuarea) obligațiunilor operaționale	3,028,921	(486,168)
Flux net de mijloace bănești din activitatea operațională	(1,891,491)	703,230
Achiziții de active imobilizate	(3,206)	(3,326)
Flux net de mijloace bănești din activitatea de investiții	(3,206)	(3,326)
Plăți către stat privind distribuirea profitului	(336,579)	-
Flux net de mijloace bănești din activitatea financiară	(336,579)	-
Diferențe din reevaluări	(388,756)	1,381,407
(Descreșterea) / creșterea mijloacelor bănești și echivalentelor de numerar	(2,620,032)	2,081,311
Numerar și echivalente de numerar la începutul perioadei	12,627,210	10,545,899
Numerar și echivalente de numerar la sfârșitul perioadei	10,007,178	12,627,210
	2010	2009
Analiza numerarului și echivalentelor de numerar		
Numerar în valută străină	1,264	1,441
Conturi Nostro	300,299	719,104
Depozite la termen în valută străină	7,654,803	9,860,235
Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	2,050,812	2,046,430
Numerar și echivalente de numerar	10,007,178	12,627,210

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
SITUAȚIA PRIVIND CAPITALUL ȘI REZERVELE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

	Capital autorizat	Fondul general de rezervă	Rezerva veniturilor nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare	Rezerva veniturilor nerealizate din reevaluarea valorilor mobiliare investiționale	Alte rezerve	Profit disponibil pentru distribuire	Total capital și rezerve
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Sold la 1 ianuarie 2009	288,923	(1,110,927)	-	147,060	6,082	-	(668,862)
Profit / (pierdere)	-	-	1,601,468	(26,929)	(557)	673,158	2,247,140
Alte venituri globale:							
Diferențe din reevaluarea valorilor mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	-	-	-	-	(5,181)	-	(5,181)
Alte venituri globale, total	-	-	-	-	(5,181)	-	(5,181)
Rezultat global la finele anului	-	-	-	-	(5,738)	673,158	2,241,959
Distribuirea profitului:							
Majorarea fondului general de rezervă	-	336,579	-	-	-	(336,579)	-
Profit alocat Bugetului de Stat	-	-	-	-	-	(336,579)	(336,579)
Sold la 31 decembrie 2009	288,923	(774,348)	1,601,468	120,131	344	-	1,236,518
Sold la 1 ianuarie 2010	288,923	(774,348)	1,601,468	120,131	344	-	1,236,518
Profit / (pierdere)	-	-	(717,368)	(26,164)	-	57,878	(685,654)
Alte venituri globale:							
Diferențe din reevaluarea valorilor mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	-	-	-	-	(36)	-	(36)
Alte venituri globale, total	-	-	-	-	(36)	-	(36)
Rezultat global la finele anului	-	-	(717,368)	(26,164)	(36)	57,878	(685,690)
Distribuirea profitului:							
Majorarea fondului general de rezervă	-	28,939	-	-	-	(28,939)	-
Profit alocat Bugetului de Stat	-	-	-	-	-	(28,939)	(28,939)
Sold la 31 decembrie 2010	288,923	(745,409)	884,100	93,967	308	-	521,889

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

1. Informație generală despre Banca Națională a Moldovei

Banca Națională a Moldovei (în continuare Bancă) a fost fondată în 1991. Activitatea Băncii este reglementată prin *Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr. 548-XIII, din 21 iulie 1995*. În conformitate cu legea menționată, Banca este o persoană juridică publică autonomă și este responsabilă față de Parlament.

Obiectivul fundamental al Băncii este asigurarea și menținerea stabilității prețurilor.

Atribuțiile Băncii sunt precum urmează:

- stabilește și implementează politica monetară și valutară în stat;
- acționează ca bancher și agent fiscal al statului;
- întocmește analize economice și monetare și în baza lor adresează Guvernului propuneri, aduce rezultatele analizelor la cunoștința publicului;
- licențiază, supraveghează și reglementează activitatea instituțiilor financiare;
- acordă credite băncilor;
- supraveghează sistemul de plăți în republică și facilitează funcționarea eficientă a sistemului de plăți interbancare;
- activează ca organ unic de emisiune a monedei naționale;
- stabilește, prin consultări cu Guvernul, regimul cursului de schimb al monedei naționale;
- păstrează și gestionează rezervele valutare ale statului;
- în numele Republicii Moldova își asumă obligații și execută tranzacțiile rezultate din participarea Republicii Moldova la activitatea instituțiilor publice internaționale în domeniul bancar, de credit și monetar în conformitate cu condițiile acordurilor internaționale;
- întocmește bilanța de plăți a statului;
- efectuează reglementarea valutară pe teritoriul Republicii Moldova.

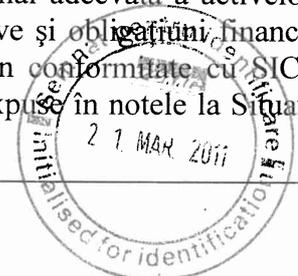
Oficiul înregistrat al Băncii se află pe Bd. Grigore Vieru nr.1, Chișinău, Republica Moldova.

2. Baza de întocmire

Situațiile financiare ale Băncii sunt întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (SIRF), emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (IASB).

Situațiile financiare sunt prezentate în lei moldovenești (MDL), unitatea monetară a Republicii Moldova. Banca menține conturile și registrele sale în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară și *Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei* și întocmește Situațiile sale financiare în conformitate cu acestea. Situațiile financiare sunt întocmite în baza convenției costului istoric sau costului amortizat, cu excepția activelor clasificate în categoria activelor financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere și activelor financiare disponibile pentru vânzare care sunt evaluate la valoarea justă.

Datorită specificului Băncii, categoriile activelor financiare prezentate în Bilanțul contabil au fost dezvăluite utilizând alte denumiri decât cele prevăzute de SIC 39 „Instrumente financiare: Recunoaștere și reevaluare”. Această prezentare oferă o înțelegere mai adecvată a activelor și obligațiilor financiare ale Băncii. Totodată, fiecare poziție de active și obligații financiare din Bilanțul contabil corespund unei anumite categorii clasificate în conformitate cu SIC 39 „Instrumente financiare: Recunoaștere și reevaluare”, acestea fiind expuse în notele la Situațiile financiare.

2. Baza de întocmire (continuare)

Estimări și raționamente contabile semnificative

Întocmirea Situațiilor financiare în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară impune conducerea să recurgă la estimări și raționamente la determinarea sumelor înregistrate în Situațiile financiare. Aceste estimări și raționamente sunt bazate pe informația disponibilă la data întocmirii Situațiilor financiare. Astfel, rezultatele reale pot fi diferite de aceste estimări. Utilizarea estimărilor și raționamentelor este preponderent următoarea:

Valoarea justă a instrumentelor financiare

Atunci când valoarea justă a activelor și obligațiilor financiare înregistrate în Bilanțul contabil nu poate fi determinată cu referință la piața activă, aceasta se determină utilizând diferite tehnici de evaluare care includ aplicarea modelelor matematice. Datele utilizate în aceste modele pot fi luate de pe alte piețe active existente dacă este cazul, după cum este expus la lit.e. În caz dacă nu este posibilă identificarea unor astfel de piețe, valoarea justă se determină prin aplicarea raționamentelor proprii. Raționamentele includ analiza datelor aferente lichidității și aplicarea modelelor acceptate de conducerea Băncii.

Reduceri pentru pierderi la credite, angajamente condiționale și creanțe

Banca revizuieste portofoliul de credite, angajamentele condiționale și creanțele trimestrial sau la necesitate pentru a estima necesitatea înregistrării unor reduceri pentru pierderi din deprecierea valorii acestora în situația rezultatului global.

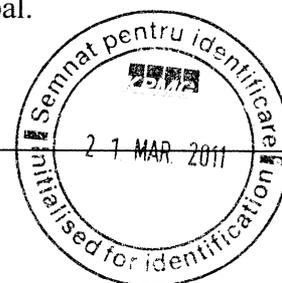
3. Politici contabile semnificative

a. Reevaluarea soldurilor și tranzacțiilor în valută străină

Tranzacțiile în valută străină sunt înregistrate la rata de schimb din ziua tranzacției și sunt zilnic reevaluate utilizând cursul oficial al leului moldovenesc. La data Bilanțului contabil, activele monetare și datoriile denominate în valută sunt convertite la cursul oficial al leului moldovenesc din data bilanțului. Pentru anii 2009-2010 cursul oficial al leului moldovenesc față de valutele de referință a fost următorul:

	2010		2009	
	mediu pe perioadă	la finele anului	mediu pe perioadă	la finele anului
USD/MDL	12.3663	12.1539	11.1134	12.3017
EUR/MDL	16.3995	16.1045	15.5248	17.6252
GBP/MDL	19.1020	18.7578	17.4035	19.4965
CHF/MDL	11.8688	12.9338	10.2774	11.8451
XDR/MDL	18.8576	18.7174	17.1508	19.2151

Diferențele de schimb valutar rezultate din finalizarea tranzacțiilor la rate de schimb diferite de cele ale stocului valutar sunt recunoscute în Situația rezultatului global.

3. Politici contabile semnificative (continuare)

b. Mijloace bănești și echivalente de numerar

Pentru întocmirea Situației fluxurilor de mijloace bănești, numerarul și echivalentele de numerar cuprind numerar în valută străină deținut în casă, conturi curente și plasamente pe termen scurt în alte bănci, valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova cu scadența mai mică de 3 luni de la data achiziționării.

În Bilanțul contabil numerarul și plasamentele pe termen scurt în bănci sunt prezentate pe bază netă (numerarul în casă în monedă națională fiind compensat cu moneda națională emisă în circulație).

c. Creanțe ale organizațiilor financiare internaționale

Sumele înregistrate în Bilanțul contabil la poziția „Creanțe ale organizațiilor financiare internaționale” includ, în principal, cota de participare a Republicii Moldova la Fondul Monetar Internațional (FMI). Această sumă este stabilită în Drepturi Speciale de Tragere (XDR), dar evidența ei se ține în MDL.

d. Active financiare

Banca clasifică activele sale financiare în următoarele categorii: active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere, credite și creanțe, investiții deținute până la scadență și active financiare disponibile pentru vânzare.

Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere

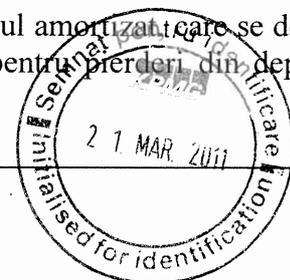
Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere sunt valori mobiliare care au fost achiziționate fie cu scopul generării unui profit din fluctuațiile pe termen scurt ale prețului, fie sunt valori mobiliare incluse în portofoliu cu o tendință de generare a profiturilor pe termen scurt. După recunoașterea inițială, aceste valori mobiliare sunt reevaluate la valoarea justă, în baza prețului cotate oferit (prețul BID furnizat de Sistemul Informațional Bloomberg). Dobânda de la valorile mobiliare este recunoscută în venituri din dobânzi.

Această categorie de active financiare cuprinde valorile mobiliare emise de nerezidenți cu cupon sau scont și achiziționate pe piețele străine, care sunt prezentate în Bilanțul contabil la articolul „Valori mobiliare investiționale”.

Credite și creanțe ale Băncii

Creditele și creanțele Băncii reprezintă instrumente financiare, prin care mijloacele bănești sunt acordate direct împrumutatului și sunt recunoscute în Bilanțul contabil când mijloacele sunt înaintate beneficiarului. Acestea sunt inițial înregistrate la valoarea justă a mijloacelor alocate și, ulterior, sunt evaluate la costul amortizat.

Creditele acordate băncilor și altor persoane sunt raportate la costul amortizat, care se determină prin micșorarea valorii inițiale cu sumele casate și reducerile pentru pierderi din deprecierea acestora.

3. Politici contabile semnificative (continuare)

d. Active financiare (continuare)

Investiții deținute până la scadență

Investițiile deținute până la scadență sunt active financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile și scadențe fixe, pe care Banca are intenția și abilitatea de a le deține până la scadență. După recunoașterea inițială, activele financiare deținute până la scadență sunt evaluate ulterior la costul amortizat utilizând metoda dobânzii efective și diminuat cu valoarea provizionului pentru deprecierea valorii.

În perioada de raportare Banca nu are articole clasificate în această categorie.

Active financiare disponibile pentru vânzare

Toate activele financiare care nu sunt clasificate la valoarea justă prin profit sau pierdere sau deținute până la scadență sunt incluse în categoria valorilor mobiliare disponibile pentru vânzare.

Toate achizițiile sau vânzările de valori mobiliare care necesită furnizare în termeni stabiliți prin reglementări sau acorduri de piață sunt recunoscute la data tranzacționării. Inițial, activele disponibile pentru vânzare sunt recunoscute la valoarea justă (inclusiv costurile de tranzacționare). Ulterior recunoașterii inițiale, ele sunt reevaluate la valoarea justă, determinată în conformitate cu tehnicile de evaluare proprii ale Băncii.

Veniturile și pierderile nerealizate aferente acestei categorii de active financiare sunt recunoscute în Situația rezultatului global și raportate în alte rezerve din capital. Când activele financiare disponibile pentru vânzare sunt scoase din evidență, pierderea sau venitul cumulativ, inițial recunoscut la capital, este recunoscut în venituri sau pierderi din Situația rezultatului global.

Dobânda calculată utilizând metoda dobânzii efective este recunoscută în Situația rezultatului global.

În această categorie banca include valorile mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova, care sunt prezentate în Bilanțul contabil la articolul „Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova”.

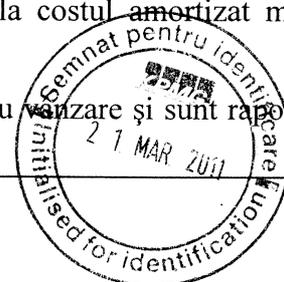
e. Valoarea justă a instrumentelor financiare

Valoarea justă este suma la care un instrument financiar ar putea fi schimbat într-o tranzacție curentă dintre două părți predispuse, cu excepția unei vânzări forțate sau lichidări, și este cel mai bine exprimată la prețul cotat pe piață.

Valorile mobiliare ale nerezidenților sunt clasificate ca active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere, pierderile sau veniturile din reevaluarea lor la valoarea de piață fiind trecute în Situația rezultatului global.

Creditele și avansurile acordate de către Bancă sunt prezentate la costul amortizat minus o estimare de provizion care aproximează valoarea justă a acestora.

Valorile mobiliare de stat sunt clasificate ca fiind disponibile pentru vânzare și sunt raportate la valoarea justă.

3. Politici contabile semnificative (continuare)

e. Valoarea justă a instrumentelor financiare (continuare)

Valoarea justă a instrumentelor financiare disponibile pentru vânzare este stabilită de Bancă utilizând informațiile disponibile pe piață și metodologiile corespunzătoare de evaluare, cum ar fi tehnicile fluxurilor bănești decontate. La aplicarea tehnicilor fluxurilor bănești decontate, fluxurile bănești estimate pentru viitor sunt bazate pe cele mai bune decizii ale conducerii și rata scontului este o rată de piață la data Bilanțului contabil cu condiții și termeni similari. Totodată, este necesar ca raționamentele profesionale să fie aplicate la interpretarea datelor de piață pentru obținerea valorii juste estimate.

Valoarea justă a valorilor mobiliare de stat deținute în portofoliu (pentru scadențele care nu au fost tranzacționate recent pe piața secundară) se estimează prin obținerea la data de raportare a ratelor noi de dobândă (curente pe piață) pentru fiecare scadență a valorilor mobiliare de stat deținute în portofoliul Băncii din curba ratelor curente ale dobânzilor. Această curbă este construită pentru ziua respectivă în baza rezultatelor licitațiilor recente de vânzare a valorilor mobiliare de stat pe piața primară, precum și a tranzacțiilor efectuate pe piața secundară pentru ultimele 5 zile lucrătoare.

La clasificarea valorii juste a instrumentelor financiare se utilizează ierarhia valorii juste care reflectă semnificația intrărilor de date utilizate pentru efectuarea evaluărilor respective. Ierarhia valorii juste cuprinde următoarele trei niveluri:

- prețurile cotate (neajustate) de pe piețele active pentru activele sau obligațiunile identice (nivelul 1)

La această categorie Banca atribuie valorile mobiliare investiționale.

- intrările, altele decât prețurile cotate, incluse în nivelul 1 care sunt observabile pentru active sau obligațiuni, fie direct (adică drept prețuri), fie indirect (adică derivate din prețuri) (nivelul 2).

La această categorie Banca atribuie valorile mobiliare de stat.

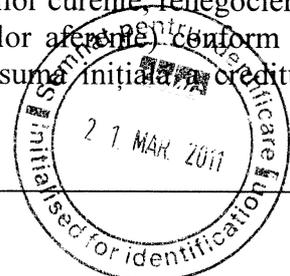
- intrările pentru active sau obligațiuni care nu se bazează pe datele observabile pe piață (intrări neobservabile) (nivelul 3).

În perioadele de raportare Banca nu are articole atribuite la această categorie.

Clasificarea valorii juste a activelor financiare ale Băncii în cele trei nivele este expusă în Nota 10.

f. Reduceri pentru pierderi din deprecierea creditelor, altor active și provizioane pentru pierderi la angajamente condiționale

Reduceri pentru pierderi din deprecierea creditelor și provizioanelor pentru pierderi la angajamente condiționale sunt constituite dacă există dovezi obiective (ce țin de starea financiară a băncii licențiate, asigurarea rambursării creditelor, efectuarea plăților curente, renegocierea sau prolongarea termenelor de rambursare a creditelor și/sau dobânzilor aferente). Conform cărora Banca nu va fi în măsură să recupereze toate sumele datorate (suma inițială a creditului și dobânzile aferente).

3. Politici contabile semnificative (continuare)

f. Reduceri pentru pierderi din deprecierea creditelor, altor active și provizioane pentru pierderi la angajamente condiționale (continuare)

Suma reducerii pentru pierderi din deprecierea creditelor reprezintă diferența dintre valoarea contabilă și valoarea recuperabilă estimată, calculată ca valoarea actualizată a fluxurilor de mijloace bănești estimate a fi recuperate, inclusiv sumele recuperabile din gaj, actualizate pe baza ratei dobânzii inițiale a instrumentului. Diminuarea sau majorarea reducerii pentru pierderi din deprecierea creditelor și provizioanelor pentru pierderi la angajamente condiționale se efectuează în cazul în care suma reducerii/provizionului calculat la data curentă este respectiv mai mică sau mai mare decât suma reducerii/provizionului format anterior.

Reducerea pentru pierderi din deprecierea creditului se utilizează pentru acoperirea creditelor clasificate ca neperformante în cazul falimentării băncii licențiate și/sau insuficienței mijloacelor proprii ale acesteia pentru achitarea datoriilor către Bancă. Aceste credite se trec la scăderi din contul reducerilor formate anterior.

Recuperările de credit, casate în perioadele anterioare, sunt incluse în venituri.

g. Acorduri Repo

Acordurile Repo reprezintă tranzacții de vânzare/cumpărare a valorilor mobiliare cu angajamentul răscumpărării/vânzării lor ulterioare la o dată prestabilită și la un preț anterior convenit. Banca utilizează aceste acorduri în scopul absorbției de lichiditate (Repo de vânzare) sau în scopul injectării de lichiditate pe piață (Repo de cumpărare).

Valorile mobiliare vândute/cumpărate cu un angajament simultan de răscumpărare (vânzare) la o dată anumită sunt ulterior recunoscute în Bilanțul contabil ca operațiuni Repo de cumpărare/vânzare și sunt evaluate în conformitate cu politicile contabile respective. Diferența dintre prețul de vânzare și prețul de răscumpărare reprezintă cheltuieli cu dobânzi, iar diferența dintre prețul de cumpărare și prețul de revânzare reprezintă venituri din dobânzi calculate utilizând metoda ratei dobânzii efective.

h. Active materiale pe termen lung

Activele materiale pe termen lung sunt înregistrate la cost minus amortizarea acumulată.

Cheltuielile privind reparațiile și întreținerea sunt înregistrate la cheltuieli operaționale în momentul realizării lor. Cheltuielile aferente activelor fixe, efectuate după darea în exploatare a acestora sunt recunoscute ca active doar dacă aceste cheltuieli îmbunătățesc condiția activului peste limitele standardului de performanță evaluat inițial.

Amortizarea activelor fixe se calculează prin metoda liniară, folosindu-se următoarele rate de amortizare:

	<u>rata anuală</u>
Clădiri	5%
Camioane	10%
Autoturisme și autovehicule destinate transportului de persoane	20%
Echipament special	20%
Echipament de birou	20%
Mașini și utilaje	30%

3. Politici contabile semnificative (continuare)

i. Active nemateriale

Activele nemateriale reprezintă costurile de achiziție ale programelor informatice. Acestea sunt amortizate folosind metoda liniară pe duratele estimate de viață. Rata anuală de amortizare se determină în dependență de durata de utilizare a activului care se stabilește la momentul dării în exploatare a acestuia, în funcție de perioada în care se preconizează să fie folosit activul sau pe perioada drepturilor contractuale. La 31 decembrie 2010 durata de utilizare a activelor nemateriale aflate în exploatare varia între 1 an și 5 ani.

Costurile asociate menținerii elementelor de programe informatice sunt recunoscute în Situația rezultatului global în momentul în care sunt efectuate.

j. Monedă națională în circulație

Moneda națională în circulație este recunoscută la cost amortizat. În scop de prezentare, moneda națională în circulație se diminuează cu moneda națională în casa centrală a Băncii. Costurile producerii monedei naționale se reflectă în Situația rezultatului global la momentul suportării acestora.

k. Disponibilități ale băncilor

Disponibilitățile băncilor includ mijloacele pe conturile „Loro” și cele curente ale băncilor rezidente și nerezidente, precum și depozitele acceptate de la bănci și dobânzile calculate aferente acestora.

Disponibilitățile băncilor includ *inter alia* și rezervele obligatorii, pe care băncile trebuie să le mențină în conturile deschise la Bancă în conformitate cu cerințele prudențiale.

În Bilanțul contabil disponibilitățile băncilor sunt prezentate la cost amortizat, în cazul depozitelor acceptate, acestea ulterior se evaluează la costul amortizat. Datorită caracterului de scurtă durată a acestora, conducerea Băncii estimează că valoarea de bilanț aproximează valoarea lor justă.

l. Disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova

Disponibilitățile Guvernului includ mijloacele bugetului de stat deținute în Contul Unic Trezorerial, mijloacele în valută străină, depozitele la termen ale Ministerului Finanțelor și mijloacele Directoratului Liniei de Credit de pe lângă Ministerul Finanțelor și se reflectă în Bilanțul contabil la cost amortizat.

m. Certificate emise de Banca Națională a Moldovei

Certificatele emise de Banca Națională a Moldovei reprezintă valori mobiliare cu scont și se reflectă în Bilanțul contabil la data decontării la prețul de vânzare. După recunoașterea inițială certificatele se evaluează la costul amortizat utilizând metoda ratei probanșilor efective cu calcularea și reflectarea amortizării scontului în ultima zi lucrătoare a fiecărei luni și la data scadenței certificatelor Băncii.

3. Politici contabile semnificative (continuare)

n. Obligațiuni către organizațiile financiare internaționale

Obligațiunile către organizațiile financiare internaționale sunt recunoscute inițial la valoarea justă, egală cu valoarea încasărilor. Obligațiunile către organizațiile financiare internaționale sunt ulterior evaluate la costul amortizat. Orice diferență între încasările nete și valoarea de răscumpărare este recunoscută în Situația rezultatului global pe parcursul perioadei până la scadență.

o. Alte obligațiuni

Alte obligațiuni includ obligațiunile față de Bugetul de Stat, contul curent al Fondului de garantare a depozitelor, obligațiuni față de personal și se reflectă în Bilanțul contabil la cost amortizat.

p. Capital și rezerve

Banca tinde să mențină capitalul său la nivelul necesar pentru atingerea obiectivului stabilit în *Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei*.

Capitalul Băncii, include:

- Capitalul statutar:
 - Capitalul autorizat
 - Fondul general de rezervă
- Conturi de rezervă ale veniturilor nerealizate
- Alte conturi de rezervă, în conformitate cu cerințele Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

Conform prevederilor *Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei*, capitalul statutar este dinamic și se formează din profitul anului disponibil pentru distribuire și/sau din contribuțiile Guvernului, până când mărimea acestuia va atinge 10% din totalul obligațiunilor monetare ale Băncii (care reprezintă totalitatea obligațiunilor reflectate în Bilanțul contabil al Băncii cu excepția obligațiunilor față de Guvern și a celor față de Fondul Monetar Internațional).

Capitalul autorizat este subscris și deținut exclusiv de către stat, el nu este transferabil sau nu poate fi grevat cu sarcini. Nici o reducere a nivelului obligațiunilor monetare, atât pe parcursul, cât și la finele anului financiar, nu implică diminuarea capitalului statutar creat anterior.

Fondul general de rezervă se utilizează exclusiv pentru acoperirea pierderilor nete înregistrate de către Bancă la încheierea anului financiar. În cazul în care la finele anului financiar soldul fondului general de rezervă devine debitar, Guvernul, în persoana Ministerului Finanțelor, în decurs de 60 de zile după primirea raportului auditorului extern asupra dării de seamă financiară a Băncii, transferă Băncii o contribuție de capital în valori mobiliare de stat la o rată a dobânzii de piață, în volumul necesar pentru acoperirea soldului debitar.

3. Politici contabile semnificative (continuare)

p. Capital și rezerve (continuare)

Deoarece repartizarea veniturilor nerealizate poate afecta realizarea obiectivului Băncii, Banca acumulează veniturile nerealizate, provenite ca urmare a fluctuațiilor cursurilor valutare precum și cele provenite din reevaluarea valorilor mobiliare în valută străină la valoarea lor justă în conturile corespunzătoare de rezervă ale veniturilor nerealizate, care se utilizează ulterior pentru acoperirea pierderilor nerealizate generate de sursele respective.

Profitul disponibil pentru distribuire reprezintă profitul net obținut după defalcarea tuturor veniturilor nerealizate în conturi corespunzătoare de rezervă ale veniturilor nerealizate și acoperirea tuturor pierderilor nerealizate din sursele conturilor corespunzătoare de rezervă ale veniturilor nerealizate, până când soldul acestora devine zero.

La finele anului financiar, profitul disponibil pentru distribuire se alocă în proporție de 50% pentru majorarea capitalului statutar, iar soldul profitului disponibil pentru distribuire se transferă la venitul Bugetului de stat.

În Bilanțul contabil atât capitalul statutar, cât și rezervele sunt prezentate la cost amortizat.

q. Impozit pe venit

În conformitate cu art. 24 alin. (15) lit. f) al Legii nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului Fiscal, Banca este scutită de plata impozitului pe veniturile obținute aferente activității sale.

r. Venituri din dobânzi și cheltuieli cu dobânzile

Veniturile și cheltuielile din dobânzi sunt recunoscute în Situația rezultatului global pentru toate instrumentele evaluate la costul amortizat utilizând metoda dobânzii efective.

s. Reevaluarea activelor și obligațiilor în valută străină

Veniturile și/sau pierderile valutare nerealizate se formează în rezultatul reevaluării zilnice a stocurilor valutare ca diferența dintre cursul oficial al leului moldovenesc în raport cu valutele străine care formează stocurile valutare respective și reevaluării conturilor Fondului Monetar Internațional pe parcursul anului financiar.

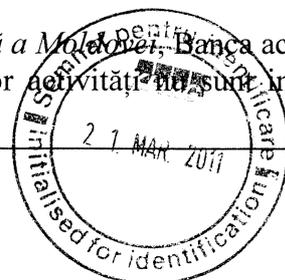
În calitate de Bancă centrală și în scopul intervenirii pe piața valutară, Banca menține poziții valutare deschise la datele de raportare.

În conformitate cu art. 20 al *Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei* la finele anului financiar veniturile nete nerealizate aferente reevaluării stocurilor valutare și valorilor mobiliare în valută străină disponibile în portofoliul Băncii, se transferă în conturile corespunzătoare de rezervă ale veniturilor nerealizate.

Suma pierderilor nete nerealizate, după trecerea acestora prin Situația rezultatului global, se acoperă din sursele conturilor corespunzătoare de rezervă ale veniturilor nerealizate, până când soldul acestora devine zero.

t. Activități fiduciare

În conformitate cu prevederile *Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei*, Banca acționează ca agent fiscal al Statului. Activele și veniturile aferente acestor activități sunt incluse în aceste Situații financiare.

3. Politici contabile semnificative (continuare)

u. Datorii și active contingente

Datoriile contingente presupun obligații posibile apărute ca urmare a unor evenimente trecute și a căror existență vor fi confirmate numai de apariția sau neapariția unuia sau mai multor evenimente viitoare incerte, care nu pot fi în totalitate sub controlul entității. Datoriile contingente reprezintă de asemenea și obligațiile curente apărute ca urmare a unor evenimente trecute, dar care nu sunt recunoscute deoarece nu este sigur că vor fi necesare resurse care să încorporeze beneficiile economice pentru stingerea acestei obligații, sau valoarea obligației nu poate fi evaluată suficient de credibil.

Datoriile contingente nu sunt recunoscute în Situațiile financiare. Ele sunt prezentate în note la Situațiile financiare, cu excepția cazurilor în care posibilitatea ieșirilor de resurse cu beneficii economice este înlăturată.

Activele contingente sunt active posibile care apar urmare unor evenimente anterioare și a căror existență va fi confirmată numai prin apariția sau neapariția unuia sau mai multor evenimente viitoare nesigure, care nu pot fi în totalitate sub controlul entității.

Activele contingente nu sunt recunoscute în Situațiile financiare, dar sunt prezentate când o intrare de beneficii economice este probabilă.

v. Provizioane

Banca recunoaște provizioane atunci când are obligația legală sau implicită de a transfera beneficii economice ca rezultat al unor evenimente trecute și atunci când o estimare rezonabilă a obligației poate fi efectuată.

w. Costurile aferente schemelor de pensionare și beneficiile angajaților

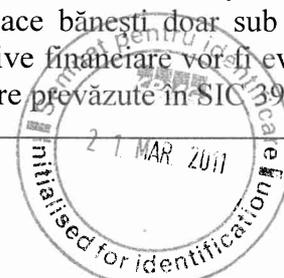
Pe parcursul derulării activității curente, Banca execută plăți către bugetul asigurărilor sociale de stat și fondul asigurării obligatorii de asistență medicală al Republicii Moldova, inclusiv cele efectuate în numele angajaților săi, conform legislației în vigoare. Contribuțiile de asigurare socială de stat, precum și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală suportate de Bancă pe cont propriu se reflectă la cheltuieli la momentul calculării salariului. Banca nu participă la nici o altă schemă de pensionare și nu are nici o obligație de a oferi alte beneficii foștilor sau actualilor angajați.

x. Standarde și interpretări emise, dar care încă nu au intrat în vigoare

Câteva standarde, amendamente la standardele existente și interpretări nu sunt încă în vigoare pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010, și nu au fost aplicate în pregătirea acestor Situații financiare. Acestea nu vor avea un impact asupra Situațiilor financiare ale Băncii, cu excepția:

SIRF 9 – “Instrumente financiare”, publicat la 12 noiembrie 2009, ca parte din prima etapă a proiectului global al Consiliului pentru Standardele Internaționale de Contabilitate de înlocuire a SIC 39 „Instrumente financiare: Recunoaștere și evaluare”, prezintă cerințe referitoare la clasificarea și evaluarea activelor financiare.

Cerințele acestui standard reprezintă o schimbare semnificativă față de cerințele existente în SIC 39 cu privire la activele financiare. Standardul conține două categorii principale de evaluare a activelor financiare: costul amortizat și valoarea justă. Un activ financiar va fi evaluat la costul amortizat dacă acesta este deținut conform unui model de afaceri, al cărui obiectiv este de a deține activul în scopul acumulării fluxurilor de mijloace bănești contractuale, și termenii contractuali ai activului prevăd, la anumite date, fluxuri de mijloace bănești doar sub forma plăților de principal și dobânzi la soldul scadent. Toate celelalte active financiare vor fi evaluate la valoarea justă. Standardul elimină următoarele categorii de evaluare prevăzute în SIC 39:

3. Politici contabile semnificative (continuare)

x. Standarde și interpretări emise, dar care încă nu au intrat în vigoare (continuare)

active financiare deținute până la scadență; active financiare disponibile pentru vânzare; și împrumuturi și creanțe.

Standardul este în vigoare pe perioade de un an, cu începere de la sau după 1 ianuarie 2013. Aplicarea înainte de această dată este permisă. Banca, în prezent, evaluează efectul potențial al acestui standard. Având în vedere natura operațiunilor Băncii, este posibil ca prevederile acestui standard să aibă un impact asupra Situațiilor financiare ale acesteia.

Proiectul anual de îmbunătățire a calității SIRF 2010 - SIRF 7 “Instrumente financiare: informații de furnizat” (în vigoare pe perioade de un an, cu începere de la sau după 1 ianuarie 2011). Amendamentele adăugă o declarație explicită precum că, dezvăluirile calitative ar trebui să fie în legătură cu dezvăluirile cantitative, pentru a permite utilizatorilor Situațiilor financiare să evalueze mai bine expunerile entității la riscurile generate de instrumentele financiare. De asemenea, Consiliului pentru Standardele Internaționale de Contabilitate a modificat și a eliminat cerințele de dezvăluire existente. Având în vedere natura operațiunilor Băncii, este posibil ca prevederile acestui standard să aibă un impact asupra Situațiilor financiare ale acesteia.

Proiectul anual de îmbunătățire a calității SIRF 2010 - SIC 1 “Prezentarea situațiilor financiare” (în vigoare pe perioade de un an, cu începere de la sau după 1 ianuarie 2011). Amendamentele clarifică faptul că, modificările pentru fiecare element component al capitalului propriu, care apar din tranzacțiile recunoscute în alte venituri globale, de asemenea, este necesar să fie prezentate, fie în situația modificărilor capitalului propriu sau în note la Situațiile financiare. Banca, în prezent evaluează impactul posibil al acestor modificări asupra dezvăluirilor din Situațiile financiare ale acesteia.

4. Managementul riscului

Pe parcursul desfășurării activității sale, Banca este expusă la o serie de riscuri de natură operațională și financiară.

Metodologia de elaborare, implementare și menținere a Sistemului de gestiune a riscurilor, inclusiv a Sistemului de control intern în cadrul Băncii, este aprobată de către Consiliul de administrație al Băncii. Politicile de gestionare a riscurilor conțin modul de identificare, evaluare, gestionare și monitorizare a riscurilor cu raportarea directă, periodică sau după necesitate, către conducerea Băncii.

Cadrul normativ aferent gestionării riscurilor este în mod curent actualizat, în dependență de evoluțiile pieții, politicii sau structurii Băncii, etc.

Totodată, actele normative aprobate de către Consiliul de administrație al Băncii, ce stau la baza guvernării corporative, promovează și dezvoltă mediul de control al Băncii, subliniind importanța pe care conducerea Băncii o atribuie controlului intern. Astfel este asigurată conștientizarea și respectarea de către angajați a atribuțiilor și obiectivelor de bază ale Băncii, precum și a funcțiilor și normelor de conduită individuale.

Auditarea și evaluarea Sistemului de control intern în Bancă reprezintă un element al controlului managerial și ține de competența Departamentului Audit intern. Auditul intern efectuează misiuni de audit cu raportarea către Consiliul de administrație asupra rezultatelor acestora.

4. Managementul riscului (continuare)

Riscul operațional

Riscul operațional implică riscul pierderilor în termeni atât financiari, cât și non-financiari în rezultatul erorilor umane, cât și a funcționării neadecvate a sistemului de control intern. Managementul riscului operațional al Băncii este conceput ca parte integră a operațiunilor și managementului de fiecare zi. Managementul riscului operațional include politici care descriu standarde de conduită impuse persoanelor implicate, și sistemele de control intern specifice fiecărei subdiviziuni, elaborate luând în considerație particularitățile activității lor de bază.

Conducătorii subdiviziunilor structurale ale Băncii sunt responsabili pentru elaborarea, implementarea și menținerea sistemului de control intern adecvat care să evalueze și să reducă riscurile aferente. Principalele responsabilități pot fi definite după cum urmează:

- Stabilirea obiectivelor pentru fiecare tip de activitate în scopul implementării strategiilor și politicilor aprobate de Consiliul de Administrație al Băncii.
- Elaborarea, monitorizarea și menținerea continuă a sistemului de control intern conform, eficient și funcțional în cadrul subdiviziunilor relevante.
- Stabilirea procedurilor adecvate pentru identificarea, evaluarea, supravegherea și controlul riscurilor cu revizuirea periodică și verificarea eficienței acestor proceduri.
- Delegarea și separarea efectivă a funcțiilor în cadrul sarcinilor operaționale, administrative, contabile și de control.
- Elaborarea și menținerea sistemelor de informare a conducerii Băncii, care ar cuprinde tot spectrul de activități, unde este aplicabil.
- Determinarea mecanismelor administrative, operaționale și de control necesare pentru a asigura conformarea cu legislația, regulamentele, politicile, regulile și procedurile interne, precum și asigurarea aplicării acestor mecanisme în toate subdiviziunile și de către tot personalul Băncii.

Divizarea responsabilităților între diversele subdiviziuni ale Băncii („front-office”, „middle-office”, „back-office”) este considerată de asemenea un mecanism de control al riscului operațional.

Banca evaluează riscul operațional prin intermediul Departamentului Audit Intern, care testează și își expune opinia asupra eficienței funcționării sistemului de control intern.

Riscul financiar

Principalele categorii de riscuri financiare, la care Banca este expusă sunt: riscul de credit, riscul de lichiditate, riscul de piață care include riscul ratei dobânzii, riscul valutar. Structura activelor și obligațiunilor depinde în principal de natura funcțiilor legale ale Băncii și nu neapărat de aspectele comerciale. În același timp, Banca controlează permanent expunerea sa față de riscuri, prin diverse tehnici de gestionare a riscului.

Activitatea de gestionare a riscului desfășurată în cadrul Băncii este reglementată prin instrucțiuni și proceduri interne și este monitorizată de managementul Băncii, care analizează problemele legate de politica monetară, investițională și cea valutară a Băncii.

În special în cadrul gestionării rezervelor valutare sunt stabilite limite pe tranzacții, contrapărți, sectoare, instrumente, etc.

4. Managementul riscului (continuare)

4.1 Riscul de credit

Riscul de credit este riscul pierderilor generate ca rezultat al neîndeplinirii obligațiilor contractuale de către contrapărți.

Expunerea maximă a Băncii la riscul de credit, fără a considera valoarea garanției, este reflectată în valoarea contabilă a activelor financiare, după cum este prezentat în tabelele de mai jos.

Riscul de credit aferent operațiunilor de credit în monedă națională este monitorizat și controlat, după cum urmează.

Pentru a controla expunerea la riscul de credit, la efectuarea operațiunilor Repo din cadrul operațiunilor pe piața deschisă ale Băncii, sunt prevăzute următoarele elemente de control al riscului:

- Stabilirea procentului de asigurare a tranzacției (haircut) – când valorile mobiliare sunt cumpărate la rate ale dobânzii mai înalte decât cele stabilite pe piață la moment, Banca protejându-se de eventualele nerambursări ale mijloacelor de către banca-contraparte.
- Solicitarea gajului suplimentar pentru menținerea procentului inițial de asigurare a tranzacției, stabilit de Bancă, în cazul în care prețul de piață la care au fost procurate valori mobiliare de stat de Bancă în cadrul tranzacției Repo de cumpărare a scăzut esențial.

Pentru a diminua expunerea la riscul de credit asociat creditelor acordate băncilor licențiate, Banca permanent monitorizează calitatea portofoliului de credite și situația financiară a debitorilor, și periodic evaluează reducerile pentru pierderi la credite și provizioanele pentru pierderi la angajamente condiționale, ajustându-le astfel încât să reflecte cea mai bună estimare curentă.

Riscul de credit asociat cu creditele „overnight” se gestionează zilnic prin utilizarea limitelor de politică monetară care conform actelor normative în vigoare, în caz de necesitate, permit reducerea până la zero a sumelor creditelor ce pot fi acordate de Bancă către băncile licențiate în cadrul facilităților permanente și prin asigurarea cu valori mobiliare de stat și certificate emise de Bancă care au un grad înalt de lichiditate.

Pentru a reduce expunerea la riscul de credit aferent creditelor acordate personalului Băncii, Banca acceptă ca asigurare, în calitate de gaj, obiecte deținute cu titlu de proprietate și salarii.

Riscul de credit aferent efectuării tranzacțiilor în scopul gestionării rezervelor valutare este monitorizat prin selectarea instrumentelor investiționale cu lichiditate înaltă și un grad minim de risc, precum și stabilirea limitelor pe investiții și a controlului zilnic al acestora.

Totodată, un element esențial al gestionării riscului de credit este efectuarea de către Bancă a investițiilor în scopul gestionării rezervelor valutare la contrapărți sigure cu calitate creditară înaltă pe termen lung (minim A-), stabilită de agențiile internaționale de rating (Standard & Poor's, Moody's și Fitch Ratings) și autorizate de Bancă pentru tranzacțiile în valută străină.

Tabelul expus în continuare reprezintă activele financiare ale Băncii în baza rating-ului pe termen lung:

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

4. Managementul riscului (continuare)

4.1 Riscul de credit (continuare)

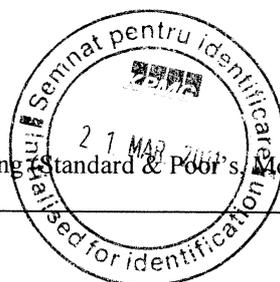
Active financiare	Ratingul pe termen lung ¹	31 decembrie 2010	31 decembrie 2009
		MII LEI	MII LEI
Numerar și plasamente pe termen scurt în bănci (în valută străină):	AAA	3,853,481	1,926,898
	AA+	-	352,564
	AA	10	2,823,687
	AA-	1,025,744	2,425,210
	A+	1,575,065	2,076,232
	A	1,502,043	976,143
	BBB+	-	5
	BBB	3	-
	BBB-	11	31
	BB+	9	10
	Creanțe ale organizațiilor financiare internaționale	AAA	2,310,219
Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	N/A	2,232,452	2,227,930
Credite acordate băncilor și altor persoane	N/A	992,177	1,872,686
Valori mobiliare investiționale	AAA	11,970,933	7,133,924
	AA+	944,966	175,728
	AA-	-	275,321
Alte active financiare	N/A	2,061	1,376
Total active financiare		26,409,174	24,687,501

Pentru cuantificarea riscului de credit la investițiile efectuate în valută străină se calculează valoarea riscului de credit aplicat portofoliului de investiții în baza coeficienților de default determinați de către agenția Standard & Poor's, pentru fiecare tip de rating, investițiile fiind divizate în cinci categorii, conform coeficienților de default, pe scadențe anuale până la cinci ani, inclusiv.

La situația din 31 decembrie 2010 riscul de credit al portofoliului de investiții este evaluat la nivelul de circa 12,931 mii lei (echivalentul a circa 1,064 mii USD), (la 31 decembrie 2009: circa 4,886 mii lei (echivalentul a circa 397 mii USD)).

Pentru a evalua diversificarea portofoliului activelor și a estima corect riscul de credit în funcție de aria geografică se prezintă clasificarea activelor Băncii în dependență de țara de investiție, cu excepția numerarului, care se clasifică în funcție de țara de origine:

¹ Stabilit prin aplicarea ratingului minim atribuit de agențiile internaționale de rating (Standard & Poor's, Moody's și Fitch Ratings).

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

4. Managementul riscului (continuare)

4.1 Riscul de credit (continuare)

Țara	31 decembrie	31 decembrie
	2010	2009
	MII LEI	MII LEI
Organizații Financiare Internaționale	6,021,882	4,826,961
Germania	4,573,531	2,387,822
SUA	4,136,915	3,218,207
Franța	2,711,005	4,393,356
Marea Britanie	1,596,530	1,479,393
Belgia	1,537,563	175,873
Olanda	1,095,802	1,462,229
Finlanda	804,523	-
Suedia	704,314	590,873
Elveția	274	101
Spania	-	1,589,381
Irlanda	-	275,320
Austria	-	185,821
Alte țări	145	172
Moldova	3,226,690	4,101,992
Total active financiare	26,409,174	24,687,501

La articolul „Organizații Financiare Internaționale”, ponderea esențială o deține cota Republicii Moldova la FMI. Concomitent ponderea cea mai esențială în investiții și disponibilități efectuate în dependență de țară o deține Germania (17.32% din total active financiare), SUA (15.66%) și Franța (10.27%), (la 31 decembrie 2009: Franța (17.80% din total active financiare), SUA (13.04%) și Germania (9.67%)).

4.2 Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate reprezintă riscul că Banca nu-și va putea onora obligațiile de plată devenite scadente. Scadențele activelor și obligațiunilor, precum și capacitatea de a înlocui la un cost acceptabil datoriile purtătoare de dobândă pe măsură ce acestea ajung la scadență, constituie factori importanți pentru evaluarea lichidității Băncii.

Riscul de lichiditate este gestionat în mod permanent de către Bancă prin limitarea duratei maxime admisibile a scadenței portofoliului de investiții, ceea ce nu permite efectuarea investițiilor în instrumente cu scadențe mari (mai mare de 5 ani), prin urmare scadența rămasă a instrumentelor din portofoliul Băncii fiind diversificată.

Lichiditatea este unul dintre criteriile de bază în determinarea componenței activelor valutare. Acest fapt reflectă necesitatea potențială de a transforma rezervele valutare în lichidități în scopuri de intervenție, în cazul în care apar așa necesități.

Valorile mobiliare în valută străină deținute de Bancă sunt instrumente cu un grad înalt de lichiditate, ceea ce ar însemna că, ele ar putea fi vândute, în caz de necesitate, înainte de scadență.

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de lichiditate (continuare)

Valorile mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova și deținute de Bancă pe parcursul anului 2010 au avut scadența contractuală maximă de 95 zile. La scadența aceste valori mobiliare sunt răscumpărate de Guvern și sunt emise noi valori mobiliare care sunt achiziționate de Bancă.

Analiza activelor și obligațiunilor financiare în funcție de scadența contractuală la situația din 31 decembrie 2010 este prezentată după cum urmează:

	<u>0-3 luni</u>	<u>3-6 luni</u>	<u>6-12 luni</u>	<u>De la 1 la 2 ani</u>	<u>Mai mult de 2 ani</u>	<u>Scadență nedeterminată</u>	<u>Total</u>
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
31 decembrie 2010							
Active							
Numerar și plasamente pe termen scurt în bănci	7,713,288	243,078	-	-	-	-	7,956,366
Creanțe ale organizațiilor financiare internaționale	4,230	-	-	-	-	2,305,989	2,310,219
Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	2,232,452	-	-	-	-	-	2,232,452
Credite acordate băncilor și altor persoane	144,093	362,380	315,138	154,807	15,759	-	992,177
Valori mobiliare investiționale	3,104,627	1,515,915	3,953,716	1,047,495	3,294,146	-	12,915,899
Alte active	2,061	-	-	-	-	-	2,061
Total active financiare	13,200,751	2,121,373	4,268,854	1,202,302	3,309,905	2,305,989	26,409,174
Obligațiuni							
Monedă națională în circulație	-	-	-	-	-	11,105,961	11,105,961
Disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova	3,309,963	-	10,000	-	-	-	3,319,963
Disponibilități ale băncilor	2,986,353	-	-	-	-	-	2,986,353
Certificate emise de Banca Națională a Moldovei	3,654,152	-	-	-	-	-	3,654,152
Obligațiuni către organizațiile financiare internaționale	36,310	-	38,708	137,255	2,271,751	2,306,703	4,790,727
Alte obligațiuni	53,991	-	-	-	-	-	53,991
Total obligațiuni financiare	10,040,769	-	48,708	137,255	2,271,751	13,412,664	25,911,147
Decalaj	3,159,982	2,121,373	4,220,146	1,065,047	1,038,154	(11,106,675)	498,027

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de lichiditate (continuare)

	<u>0-3 luni</u>	<u>3-6 luni</u>	<u>6-12 luni</u>	<u>De la 1 la 2 ani</u>	<u>Mai mult de 2 ani</u>	<u>Scadență nedeterminată</u>	<u>Total</u>
	<u>MII LEI</u>	<u>MII LEI</u>	<u>MII LEI</u>	<u>MII LEI</u>	<u>MII LEI</u>	<u>MII LEI</u>	<u>MII LEI</u>
31 decembrie 2009							
Active							
Numerar și plasamente pe termen scurt în bănci	10,580,780	-	-	-	-	-	10,580,780
Creanțe ale organizațiilor financiare internaționale	43,813	-	-	-	-	2,375,943	2,419,756
Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	2,227,930	-	-	-	-	-	2,227,930
Credite acordate băncilor și altor persoane	307,305	544,521	556,311	301,892	162,657	-	1,872,686
Valori mobiliare investiționale	943,844	835,157	2,112,980	2,696,427	996,565	-	7,584,973
Alte active	1,376	-	-	-	-	-	1,376
Total active financiare	14,105,048	1,379,678	2,669,291	2,998,319	1,159,222	2,375,943	24,687,501
Obligațiuni							
Monedă națională în circulație	-	-	-	-	-	9,882,542	9,882,542
Disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova	2,828,040	-	-	-	-	-	2,828,040
Disponibilități ale băncilor	3,062,406	-	-	-	-	-	3,062,406
Certificate emise de Banca Națională a Moldovei	3,081,558	-	-	-	-	-	3,081,558
Obligațiuni către organizațiile financiare internaționale	35,665	17,755	35,510	93,001	1,704,456	2,376,163	4,262,550
Alte obligațiuni	362,041	-	-	-	-	-	362,041
Total obligațiuni financiare	9,369,710	17,755	35,510	93,001	1,704,456	12,258,705	23,479,137
Decalaj	4,735,338	1,361,923	2,633,781	2,905,318	(545,234)	(9,882,762)	1,208,364

În tabelul de mai jos este prezentată analiza obligațiunilor financiare totale, inclusiv sumele dobânzilor viitoare în funcție de scadența contractuală la situația din 31 decembrie 2010.

Sumele aferente obligațiunilor viitoare au fost calculate utilizând datele disponibile la 31 decembrie 2010 (cursul oficial al leului moldovenesc, ratele dobânzilor la instrumentele monetar-creditare, etc.).

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

4. Managementul riscului (continuare)

4.2 Riscul de lichiditate (continuare)

	<u>0-3 luni</u>	<u>3-6 luni</u>	<u>6-12 luni</u>	<u>De la 1 la 2 ani</u>	<u>Mai mult de 2 ani</u>	<u>Scadență nedeterminată</u>	<u>Total</u>
	<u>MII LEI</u>	<u>MII LEI</u>	<u>MII LEI</u>	<u>MII LEI</u>	<u>MII LEI</u>	<u>MII LEI</u>	<u>MII LEI</u>
31 decembrie 2010							
Obligațiuni							
Monedă națională în circulație	-	-	-	-	-	11,105,961	11,105,961
Disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova	3,310,509	245	10,331	-	-	-	3,321,085
Disponibilități ale băncilor	2,986,857	-	-	-	-	-	2,986,857
Certificate emise de Banca Națională a Moldovei	3,657,003	-	-	-	-	-	3,657,003
Obligațiuni către organizațiile financiare internaționale*	38,765	2,483	43,728	151,179	2,326,353	2,306,703	4,869,211
Alte obligațiuni	53,991	-	-	-	-	-	53,991
Total obligațiuni financiare	10,047,125	2,728	54,059	151,179	2,326,353	13,412,664	25,994,108
31 decembrie 2009							
Obligațiuni							
Monedă națională în circulație	-	-	-	-	-	9,882,542	9,882,542
Disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova	2,828,247	-	-	-	-	-	2,828,247
Disponibilități ale băncilor	3,062,679	-	-	-	-	-	3,062,679
Certificate emise de Banca Națională a Moldovei	3,086,250	-	-	-	-	-	3,086,250
Obligațiuni către organizațiile financiare internaționale	35,820	17,755	35,510	93,001	1,731,257	2,376,163	4,289,506
Alte obligațiuni	362,041	-	-	-	-	-	362,041
Total obligațiuni financiare	9,375,037	17,755	35,510	93,001	1,731,257	12,258,705	23,511,265

* Pentru angajamentele Facilității de creditare extinsă (ECF) (anterior Facilitatea de Reducere a Sărăciei și Creștere Economică (PRGF)) primite de la FMI, incluse în obligațiunile către organizațiile financiare internaționale la situația din 31 decembrie 2010, în conformitate cu decizia consiliului directorilor executivi al FMI din iulie 2009, în perioada 7 ianuarie 2010 - 31 decembrie 2011 dobânzile aferente nu se calculează.

4.3 Riscul de piață

Riscul de piață este riscul ca valoarea unui instrument financiar să fluctueze ca rezultat al schimbării prețurilor pieței, chiar dacă aceste schimbări sânt cauzate de factori specifici titlurilor de valoare individuale sau emitentului acestora, sau factori care afectează toate titlurile de valoare tranzacționate pe piață.

4. Managementul riscului (continuare)

4.3 Riscul de piață (continuare)

Titlurile de stat sunt evaluate trimestrial la valoarea lor justă, determinată în baza ratelor dobânzilor la titlurile plasate prin licitațiile recente de pe piața primară și a celor tranzacționate recent pe piața secundară.

Riscul de piață aferent portofoliului de valori mobiliare investiționale este gestionat și monitorizat în baza metodologiei valorii expuse la Risc (VaR), care reprezintă interdependența între variabilele riscului. Banca aplică metodologia VaR pentru a evalua expunerea la riscul de piață aferent pozițiilor pe care le deține și pentru a estima pierderile economice potențiale bazate pe un șir de parametri și asumări pentru diferite modificări ale condițiilor pieței. VaR reprezintă o metodă utilizată pentru cuantificarea riscului financiar prin estimarea modificării negative potențiale a valorii de piață a portofoliului cu o probabilitate de realizare definită și pentru o perioadă viitoare specificată. La estimarea VaR Banca utilizează metoda volatilităților istorice calculată de Sistemul Informațional Bloomberg.

Expunerea la riscul de piață a portofoliului de valori mobiliare în valută străină este cuantificată în cadrul Băncii prin calcularea valorii expuse la Risc, ce reprezintă estimarea pierderilor maxime posibile aferente valorilor mobiliare în valută străină, pe o perioadă viitoare de 12 luni, cu o probabilitate, de regulă de 5%, luând în considerație volatilitățile istorice pentru o perioadă similară.

La data de 31 decembrie 2010 valoarea expusă la risc a portofoliului de valori mobiliare în valută străină este evaluată la nivelul de circa 133,828 mii USD sau circa 1,626,534 mii lei (la 31 decembrie 2009: 66,200 mii USD sau circa 814,374 mii lei).

4.3.1 Riscul ratei dobânzii

Riscul ratei dobânzii este riscul ca valoarea unui instrument financiar să fluctueze datorită schimbărilor nivelului ratei dobânzii pe piață .

Modificarea ratelor dobânzilor pe piața internă afectează valoarea portofoliului de valori mobiliare de stat al Băncii: o fluctuație de majorare/diminuare cu 1p.p. față de rata de intrare în portofoliu a ratei dobânzii la titlurile deținute în portofoliu implică un impact de diminuare/majorare de circa 1,900 mii lei asupra capitalului băncii.

Modificarea ratelor dobânzii pe piața externă poate avea un impact asupra valorii portofoliului de investiții în valută străină, cât și asupra fluxului de mijloace bănești în viitor.

Cele mai sensibile instrumente la modificarea ratelor dobânzii pe piața externă sunt valorile mobiliare în valută străină, deoarece modificarea ratelor dobânzii afectează indirect prețul acestor active.

Totodată, în rezultatul fluctuațiilor ratelor dobânzii pe piața externă pot apărea divergențe negative dintre ratele dobânzii la portofoliul investițional în valută străină și ratele dobânzii la obligațiunile în valută ale Băncii.

4. Managementul riscului (continuare)

4.3 Riscul de piață (continuare)

4.3.1 Riscul ratei dobânzii (continuare)

Pentru a determina riscul ratei dobânzii aferent plasamentelor la vedere și la termen în valută străină, de Bancă sunt calculate veniturile/pierderile posibile asumând o majorare/diminuare cu 0.5 p.p. a ratei dobânzii la aceste instrumente pentru următoarele 12 luni. Conform soldului mediu al depozitelor la vedere și la termen pentru anul 2010, valoarea veniturilor/pierderilor posibile de la majorarea / diminuarea ratei dobânzii cu 0.5 p.p. este evaluată la nivelul de circa 3,355 mii USD sau circa 40,782 mii lei (la 31 decembrie 2009: 3,409 mii USD sau circa 41,930 mii lei).

La gestionarea riscului ratelor dobânzii cauzate de evoluțiile pe piața externă, o atenție deosebită se acordă principiului diversificării portofoliului de investiții pe scadențe și pe valute.

Ratele medii aplicabile componentelor majore ale Bilanțului contabil au fost dezvăluite în notele la Situațiile financiare referitoare la aceste componente.

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

4. Managementul riscului (continuare)

4.3 Riscul de piață (continuare)

4.3.1 Riscul ratei dobânzii (continuare)

Analiza activelor și obligațiunilor financiare la 31 decembrie 2010 în funcție de ratele contractuale și data actualizării ratelor dobânzii acestora este prezentată după cum urmează:

	<u>0-3 luni</u>	<u>3-6 luni</u>	<u>6-12 luni</u>	<u>De la 1 la 2 ani</u>	<u>Mai mult de 2 ani</u>	<u>Nepurtătoare de dobândă</u>	<u>Total</u>
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
31 decembrie 2010							
Active							
Numerar și plasamente pe termen scurt în bănci	7,711,224	243,078	-	-	-	2,064	7,956,366
Creanțe ale organizațiilor financiare internaționale	4,217	-	-	-	-	2,306,002	2,310,219
Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	2,232,452	-	-	-	-	-	2,232,452
Credite acordate băncilor și altor persoane	603,125	74,527	149,002	150,203	12,368	2,952	992,177
Valori mobiliare investiționale	3,076,951	1,499,752	3,943,378	1,047,495	3,294,146	54,177	12,915,899
Alte active	-	-	-	-	-	2,061	2,061
Total active financiare	13,627,969	1,817,357	4,092,380	1,197,698	3,306,514	2,367,256	26,409,174
Obligațiuni							
Monedă națională în circulație	-	-	-	-	-	11,105,961	11,105,961
Disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova	2,075,576	-	10,000	-	-	1,234,387	3,319,963
Disponibilități ale băncilor	1,596,517	-	-	-	-	1,389,836	2,986,353
Certificate emise de Banca Națională a Moldovei	3,654,152	-	-	-	-	-	3,654,152
Obligațiuni către organizațiile financiare internaționale	783,287	-	38,708	137,255	1,523,053	2,308,424	4,790,727
Alte obligațiuni	-	-	-	-	-	53,991	53,991
Total obligațiuni financiare	8,109,532	-	48,708	137,255	1,523,053	16,092,599	25,911,147
Decalaj	5,518,437	1,817,357	4,043,672	1,060,443	1,783,461	(13,725,343)	498,027

Activele și obligațiunile generatoare de dobânzi, în special cuprind numerar și echivalente de numerar în valută străină, valori mobiliare, depozite acceptate, certificate emise de bancă precum și împrumuturi acordate de către organizații financiare internaționale. Ele implică rate fixe ale dobânzilor, cu excepția contului curent la FMI și angajamentele Facilității de Finanțare Extinsă (EFF), la care se aplică rate variabile stabilite săptămânal de FMI, precum și pentru unele credite acordate băncilor pe termen mediu și pentru creditarea cooperativelor de construcție a locuințelor (CCL), la care sunt stabilite rate flotante (în dependență de modificarea ratei de bază a Băncii și de modificarea ratei de bază la creditele acordate pe termen lung).

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

4. Managementul riscului (continuare)

4.3 Riscul de piață (continuare)

4.3.1 Riscul ratei dobânzii (continuare)

	<u>0-3 luni</u>	<u>3-6 luni</u>	<u>6-12 luni</u>	<u>De la 1 la 2 ani</u>	<u>Mai mult de 2 ani</u>	<u>Nepurtătoare de dobândă</u>	<u>Total</u>
	<u>MII LEI</u>	<u>MII LEI</u>	<u>MII LEI</u>	<u>MII LEI</u>	<u>MII LEI</u>	<u>MII LEI</u>	<u>MII LEI</u>
31 decembrie 2009							
Active							
Numerar și plasamente pe termen scurt în bănci	10,577,532	-	-	-	-	3,248	10,580,780
Creanțe ale organizațiilor financiare internaționale	43,787	-	-	-	-	2,375,969	2,419,756
Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	2,227,930	-	-	-	-	-	2,227,930
Credite acordate băncilor și altor persoane	1,263,899	612	148,696	297,256	156,689	5,534	1,872,686
Valori mobiliare investiționale	912,806	809,376	2,101,141	2,696,427	996,565	68,658	7,584,973
Alte active	-	-	-	-	-	1,376	1,376
Total active financiare	15,025,954	809,988	2,249,837	2,993,683	1,153,254	2,454,785	24,687,501
Obligațiuni							
Monedă națională în circulație	-	-	-	-	-	9,882,542	9,882,542
Disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova	2,083,201	-	-	-	-	744,839	2,828,040
Disponibilități ale băncilor	2,006,606	-	-	-	-	1,055,800	3,062,406
Certificate emise de Banca Națională a Moldovei	3,081,558	-	-	-	-	-	3,081,558
Obligațiuni către organizațiile financiare internaționale	35,510	17,755	35,510	93,001	1,704,456	2,376,318	4,262,550
Alte obligațiuni	-	-	-	-	-	362,041	362,041
Total obligațiuni financiare	7,206,875	17,755	35,510	93,001	1,704,456	14,421,540	23,479,137
Decalaj	7,819,079	792,233	2,214,327	2,900,682	(551,202)	(11,966,755)	1,208,364

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

4. Managementul riscului (continuare)

4.3 Riscul de piață (continuare)

4.3.2 Riscul valutar

Riscul valutar este riscul ca valoarea instrumentelor financiare să varieze ca urmare a modificării cursului oficial al leului moldovenesc. La 31 decembrie 2010, Banca avea următoarea poziție valutară:

	MDL	USD	EUR	GBP	CHF	XDR	Alte valute	Total
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
31 decembrie 2010								
Active								
Numerar și plasamente pe termen scurt în bănci	-	5,158,749	1,310,996	1,486,218	274	-	129	7,956,366
Creanțe ale organizațiilor financiare internaționale	-	-	-	-	-	2,310,219	-	2,310,219
Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	2,232,452	-	-	-	-	-	-	2,232,452
Credite acordate băncilor și altor persoane	992,177	-	-	-	-	-	-	992,177
Valori mobiliare investiționale	-	3,367,923	7,178,016	2,369,960	-	-	-	12,915,899
Alte active	1,752	309	-	-	-	-	-	2,061
Total active financiare	3,226,381	8,526,981	8,489,012	3,856,178	274	2,310,219	129	26,409,174
Obligațiuni								
Monedă națională în circulație	11,105,961	-	-	-	-	-	-	11,105,961
Disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova	2,101,662	482,032	736,269	-	-	-	-	3,319,963
Disponibilități ale băncilor	1,610,496	540,884	834,973	-	-	-	-	2,986,353
Certificate emise de Banca Națională a Moldovei	3,654,152	-	-	-	-	-	-	3,654,152
Obligațiuni către organizațiile financiare internaționale	716	-	-	-	-	4,790,011	-	4,790,727
Alte obligațiuni	53,954	11	26	-	-	-	-	53,991
Total obligațiuni financiare	18,526,941	1,022,927	1,571,268	-	-	4,790,011	-	25,911,147
Decalaj	(15,300,560)	7,504,054	6,917,744	3,856,178	274	(2,479,792)	129	498,027

La situația din 31 decembrie 2010, alte valute sunt reprezentate, în principal, de dolari canadieni în echivalentul a 48 mii lei, lei românești – 33 mii lei, coroane norvegiene – 22 mii lei, ruble rusești – 14 mii lei, yeni japonezi – 10 mii lei și alte valute - 2 mii lei.

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

4. Managementul riscului (continuare)

4.3 Riscul de piață (continuare)

4.3.2 Riscul valutar

	MDL	USD	EUR	GBP	CHF	XDR	Alte valute	Total
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
31 decembrie 2009								
Active								
Numerar și plasamente pe termen scurt în bănci	-	4,423,179	3,967,843	1,834,145	355,458	-	155	10,580,780
Creanțe ale organizațiilor financiare internaționale	-	-	-	-	-	2,419,756	-	2,419,756
Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	2,227,930	-	-	-	-	-	-	2,227,930
Credite acordate băncilor și altor persoane	1,872,686	-	-	-	-	-	-	1,872,686
Valori mobiliare investiționale	-	3,238,318	2,967,025	1,379,630	-	-	-	7,584,973
Alte active	1,324	38	12	-	-	-	2	1,376
Total active financiare	4,101,940	7,661,535	6,934,880	3,213,775	355,458	2,419,756	157	24,687,501
Obligațiuni								
Monedă națională în circulație	9,882,542	-	-	-	-	-	-	9,882,542
Disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova	2,093,061	296,262	438,717	-	-	-	-	2,828,040
Disponibilități ale băncilor	1,685,446	516,810	860,150	-	-	-	-	3,062,406
CertIFICATE emise de Banca Națională a Moldovei	3,081,558	-	-	-	-	-	-	3,081,558
Obligațiuni către organizațiile financiare internaționale	220	-	-	-	-	4,262,330	-	4,262,550
Alte obligațiuni	362,002	-	39	-	-	-	-	362,041
Total obligațiuni financiare	17,104,829	813,072	1,298,906	-	-	4,262,330	-	23,479,137
Decalaj	(13,002,889)	6,848,463	5,635,974	3,213,775	355,458	(1,842,574)	157	1,208,364

Pentru a estima riscul valutar aferent activelor și obligațiunilor în valută străină, sunt calculate veniturile/pierderile nerealizate posibile, asumând o deviere de +/-5% pe parcursul următoarelor 12 luni a cursului oficial al leului moldovenesc față de valutele în care aceste active și obligațiuni sunt denominate. Conform situației la 31 decembrie 2010 și 31 decembrie 2009, respectiv, valoarea impactului posibil asupra profitului și capitalului Băncii este evaluată după cum urmează:

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

4. Managementul riscului (continuare)

4.3 Riscul de piață (continuare)

4.3.2. Riscul valutar (continuare)

	31 decembrie 2010		31 decembrie 2009	
	MII LEI Profit	MII LEI Capital	MII LEI Profit	MII LEI Capital
MDL față de USD	+/- 375,203	+/- 375,203	+/- 342,423	+/- 342,423
MDL față de EUR	+/- 345,887	+/- 345,887	+/- 281,799	+/- 281,799
MDL față de GBP	+/- 192,809	+/- 192,809	+/- 160,689	+/- 160,689
MDL față de CHF	+/- 14	+/- 14	+/- 17,773	+/- 17,773
MDL față de XDR	+/- 123,990	+/- 123,990	+/- 92,129	+/- 92,129
MDL față de alte valute	+/-6	+/-6	+/-8	+/-8

Notă: În cazul aprecierii MDL față de valutele respective se generează pierderi nerealizate și viceversa, în cazul deprecierei se generează venituri nerealizate, excepție fiind XDR, pentru care aprecierea MDL față de XDR generează venituri nerealizate, iar deprecierea generează pierderi nerealizate.

5. Numerar și plasamente pe termen scurt în bănci

	31 decembrie 2010	31 decembrie 2009
	MII LEI	MII LEI
Numerar în valută străină	1,264	1,441
Conturi Nostro	300,299	719,104
Depozite la termen în valută străină	7,654,803	9,860,235
	7,956,366	10,580,780

Numerarul și plasamentele pe termen scurt în bănci nu include numerarul în monedă națională aflat în casa centrală a Băncii, fiind diminuată cu suma respectivă și poziția „Monedă națională în circulație”(Nota 13). Acest mod de prezentare a numerarului este considerat adecvat ținând cont de calitatea Băncii de emitent a monedei naționale.

La situația din 31 decembrie 2010 ponderea cea mai semnificativă în acest articol o dețin depozitele la termen în valută străină (circa 96.21%). La finele perioadei de gestiune depozitele la termen în valută străină au fost plasate la instituții financiare cu ratingul²: „AAA” – 46.41%, „AA-” – 13.40%, „A+” – 20.57%, „A” – 19.62% (la 31 decembrie 2009: „AAA” – 12.24%, „AA+” – 3.58%, „AA” – 28.63%, „AA-” – 24.60%, „A+” – 21.06%, „A” – 9.90%).

² Stabilit prin aplicarea ratingului minim atribuit de agențiile internaționale de rating (Standard & Poor's, Moody's și Fitch Ratings).

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

6. Creanțe ale/obligațiuni către organizațiile financiare internaționale

	31 decembrie 2010	31 decembrie 2009
	MII LEI	MII LEI
Active		
Cota Republicii Moldova la Fondul Monetar Internațional (FMI)	2,305,989	2,375,943
Cont curent la FMI	4,230	43,813
	2,310,219	2,419,756
Obligațiuni		
Cont 1	2,305,895	2,375,846
Cont 2	94	97
Total disponibilități ale FMI	2,305,989	2,375,943
Alte organizații internaționale	715	220
Credite acordate de FMI	2,484,023	1,886,387
	4,790,727	4,262,550

Republica Moldova a aderat la FMI la 12 august 1992. Banca activează în calitate de agent al statului la efectuarea tranzacțiilor financiare cu FMI și în calitate de depozitar pentru menținerea conturilor FMI. Calitatea de membru în cadrul FMI este distribuită în bază de cotă.

Cota membrului este determinată în urma acceptării în calitate de membru și este, periodic, majorată conform Revizuirii Generale a Cotelor. Cota formează baza pentru relațiile financiare și organizaționale cu FMI și determină, printre altele, dreptul relativ de vot al membrului, accesul maxim la finanțarea FMI și cota de membru în orice alocație a XDR.

Contul Cota FMI reflectă plata inițială și ulterioară a cotei și este un activ al membrului FMI. Până la 25% este achitat Fondului Monetar Internațional de către fiecare membru în active de rezervă specificate de FMI și restul sumei este achitată în valuta țării membre.

Partea cotei spre achitare în moneda națională este depozitată în Contul nr.1 al FMI și Contul nr. 2 al FMI. Contul nr.1 al FMI este utilizat pentru tranzacțiile operaționale ale FMI (procurări, răscumpărări), iar Contul nr.2 al FMI este utilizat pentru plata cheltuielilor suportate de FMI în moneda națională a țării membre.

Sumele incluse în Bilanțul contabil în cadrul articolului „Obligațiuni către organizațiile financiare internaționale” includ, de asemenea, și creditele primite de către Bancă de la FMI. Aceste credite sunt exprimate în Drepturi Speciale de Tragere (XDR), iar în Bilanțul contabil sunt prezentate în echivalentul MDL la finele perioadei de gestiune.

La 31 decembrie 2010 soldul creditelor primite de la FMI este:

- Angajamente ECF – 92,620 mii XDR (la 31 decembrie 2009 – 98,164 mii XDR);
- Angajamente EFF – 40,000 mii XDR (la 31 decembrie 2009 – 0 XDR)

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

6. Creanțe ale/obligațiuni către organizațiile financiare internaționale (continuare)

Facilitatea de creditare extinsă (ECF, anterior PRGF) reprezintă împrumuturi acordate țărilor sărace cu PIB mai mic de 895 USD pe persoană. FMI a acordat credite în cadrul ECF pentru o perioadă de 10 ani cu perioada de grație de 5.5 ani. Rata dobânzii pentru aceste credite este de 0.25% pe an.

Alte organizații internaționale reprezintă disponibilitățile Băncii Internaționale de Reconstrucție și Dezvoltare și ale Asociației Multilaterale de Garantare a Investițiilor.

7. Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova

	31 decembrie 2010	31 decembrie 2009
	MII LEI	MII LEI
Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	2,252,686	2,238,596
Scont la valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	(20,542)	(11,010)
Reevaluarea valorilor mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	308	344
	2,232,452	2,227,930

La 31 decembrie 2010 portofoliul Băncii a fost compus din valori mobiliare de stat emise și transmise Băncii ca rezultat al reemisiunii și convertirii în valori mobiliare de stat a datoriei de stat interne contractate de la Bancă în anii precedenți. Aceste valori mobiliare sunt clasificate ca active disponibile pentru vânzare și sunt reflectate la valoarea justă.

Valorile mobiliare de stat deținute în portofoliul Băncii la 31 decembrie 2010 au avut scadența contractuală maximă de 95 zile. Rata medie a dobânzii aferentă portofoliului de valori mobiliare de stat deținute de Bancă la 31 decembrie 2010 a constituit 7.10% (la 31 decembrie 2009 – 4.54%).

Tabelul de mai jos prezintă reconcilierea rezervei din reevaluarea valorilor mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova:

	2010	2009
	MII LEI	MII LEI
La 1 ianuarie	344	5,525
Modificări ale rezervei din reevaluarea valorilor mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	(36)	(5,181)
La 31 decembrie	308	344

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

8. Credite acordate băncilor și altor persoane

	<u>31 decembrie 2010</u>	<u>31 decembrie 2009</u>
	<u>MII LEI</u>	<u>MII LEI</u>
Credite acordate băncilor pe termen mediu	961,370	1,843,479
Credite acordate băncilor pentru creditarea cooperativelor de construcție a locuințelor	17,981	21,895
Credite acordate altor persoane	12,826	7,312
Subtotal	<u>992,177</u>	<u>1,872,686</u>
Minus: Reduceri pentru deprecierea valorii creditelor	-	-
	<u>992,177</u>	<u>1,872,686</u>

Acest articol include soldul creditelor acordate băncilor licențiate pe termen mediu, soldul creditelor acordate băncilor licențiate în anii 1993-2000 pentru creditarea cooperativelor de construcție a locuințelor, precum și soldul creditelor acordate salariaților Băncii, ajustate la suma reducerii și dobânda calculată la aceste credite. Diminuarea soldului la acest articol cu 880,509 mii lei s-a produs în urma rambursării creditelor acordate băncilor.

La situația din 31 decembrie 2010 datoria creditoare a băncilor a constituit 976,400 mii lei, fiind reprezentată prin creditele acordate pentru creditarea sectorului real al economiei - 450,536 mii lei, protejarea integrității sistemului bancar - 507,883 mii lei și creditarea cooperativelor de construcție a locuințelor - 17,981 mii lei.

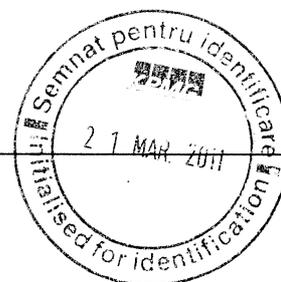
Creditele au fost acordate la rata de bază a Băncii, variabilă pe perioada acțiunii contractului, cu excepția creditului acordat pentru protejarea integrității sistemului bancar, rata de dobândă pentru care a fost stabilită preferențial.

Din suma totală a creditelor aflate în sold, creditul acordat pentru protejarea integrității sistemului bancar în sumă de 507,883 mii lei este fără asigurare. Conform condițiilor contractelor de credit, Banca are dreptul de a percepe incontestabil din contul LORO al băncii respective creditul și dobânda ajunse la scadență și neachitate.

Celelalte credite acordate de Bancă băncilor licențiate sunt asigurate cu valori mobiliare de stat, mijloace bănești din conturile Loro ale băncilor și mijloace bănești din conturile rezervelor obligatorii în valută străină menținute de către bănci la Bancă.

La situația din 31 decembrie 2010 gajul depus de către bănci ca asigurare a rambursării creditelor acordate și a dobânzilor aferente constituie 802,683 mii lei (la 31 decembrie 2009: 1,377,509 mii lei).

La situația din 31 decembrie 2010 gajul depus de către salariați ca asigurare a rambursării creditelor acordate și a dobânzilor aferente constituie 16,810 mii lei (la 31 decembrie 2009: 11,046 mii lei).

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

8. Credite acordate băncilor și altor persoane (continuare)

Fluctuațiile reducerilor pentru pierderi la credite pe parcursul anului sunt precum urmează:

	2010	2009
	MII LEI	MII LEI
La 1 ianuarie	-	(2)
Diminuări pe parcursul anului	-	2
Majorări pe parcursul anului	-	-
La 31 decembrie	-	-

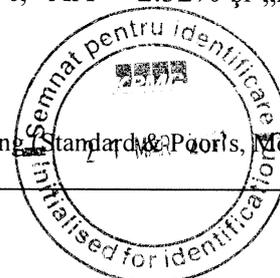
9. Valori mobiliare investiționale

	31 decembrie	31 decembrie
	2010	2009
	MII LEI	MII LEI
Valori mobiliare în valută străină cu cupon, inclusiv:	7,707,013	6,242,563
Valori mobiliare în valută străină cu cupon (valoarea nominală)	7,637,798	6,030,001
Primă/scont la valori mobiliare în valută străină cu cupon	(20,745)	54,051
Dobândă cumpărată la valori mobiliare în valută străină cu cupon	10,083	7,263
Dobândă calculată la valori mobiliare în valută străină cu cupon	54,177	68,658
Reevaluarea valorilor mobiliare în valută străină cu cupon	25,700	82,590
Valori mobiliare în valută străină cu scont, inclusiv:	5,208,886	1,342,410
Valori mobiliare în valută străină cu scont (valoarea nominală)	5,221,935	1,347,010
Scont la valori mobiliare în valută străină cu scont	(12,885)	(4,716)
Reevaluarea valorilor mobiliare în valută străină cu scont	(164)	116
Total valori mobiliare în valută străină	12,915,899	7,584,973

Valorile mobiliare în valută străină emise de nerezidenți deținute de Bancă sunt reprezentate, în principal, de valori mobiliare emise de Guvernele și agențiile guvernamentale din Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană și valori mobiliare supranaționale.

La 31 decembrie 2010, valorile mobiliare emise de nerezidenți, disponibile în portofoliul Băncii ce dețin cel mai înalt rating³ – „AAA” constituiau 92.68% și valorile mobiliare cu ratingul „AA+” constituiau 7.32% (la 31 decembrie 2009: „AAA” – 94.05%, „AA+” 2.32% și „AA-” – 3.63%).

³ Stabilit prin aplicarea ratingului minim atribuit de agențiile internaționale de rating Standard & Poor's, Moody's și Fitch Ratings).

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

9. Valori mobiliare investiționale (continuare)

Aceste valori mobiliare sunt clasificate ca active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere.

În perioada de gestiune au fost vândute și au ajuns la scadență valori mobiliare în valută străină cu valoarea nominală totală de 206,000 mii USD; 129,000 mii EUR și 151,512 mii GBP (în anul 2009 au fost vândute și au ajuns la scadență – 269,000 mii USD; 60,000 mii EUR și 37,000 mii GBP). Totodată, în perioada de gestiune au fost procurate valori mobiliare în valută străină cu valoarea nominală totală de 222,827 mii USD; 411,611 mii EUR și 208,181 mii GBP (în anul 2009: 155,000 mii USD; 120,000 mii EUR și 24,000 mii GBP).

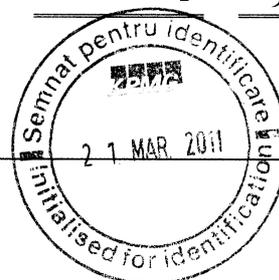
Tabelul de mai jos prezintă reconcilierea modificării valorii juste a valorilor mobiliare investiționale:

	<u>2010</u> MII LEI	<u>2009</u> MII LEI
La 1 ianuarie	82,706	136,593
Pierderi realizate din reevaluarea valorilor mobiliare investiționale	(26,837)	(51,189)
Pierderi nerealizate din reevaluarea valorilor mobiliare investiționale	(26,164)	(26,929)
Diferențe de curs valutar	(4,169)	24,231
La 31 decembrie	<u>25,536</u>	<u>82,706</u>

10. Ierarhia valorii juste a instrumentelor financiare

În tabelul de mai jos sunt prezentate instrumentele financiare evaluate la valoarea justă, ulterior recunoașterii inițiale, grupate în cadrul nivelelor 1-3 în dependență de metoda de evaluare utilizată.

31 decembrie 2010	Nivelul 1 MII LEI	Nivelul 2 MII LEI	Nivelul 3 MII LEI	Total MII LEI
Valori mobiliare investiționale	12,915,899	-	-	12,915,899
Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	-	2,232,452	-	2,232,452
Total	<u>12,915,899</u>	<u>2,232,452</u>	<u>-</u>	<u>15,148,351</u>
31 decembrie 2009				
Valori mobiliare investiționale	7,584,973	-	-	7,584,973
Valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	-	2,227,930	-	2,227,930
Total	<u>7,584,973</u>	<u>2,227,930</u>	<u>-</u>	<u>9,812,903</u>

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

10. Ierarhia valorii juste a instrumentelor financiare (continuare)

Metodele și tehnicile de evaluare utilizate în scopul evaluării la valoarea justă au rămas aceleași comparativ cu perioada precedentă de raportare.

Conducerea Băncii, în urma analizelor făcute, consideră că datorită termenului scurt ale plasamentelor în bănci care nu sunt înregistrate la valoarea justă în Situațiile financiare, valoarea justă a acestora nu este semnificativ diferită de valoarea cu care sunt înregistrate în Bilanțul contabil. De asemenea, conducerea consideră că valorile la care sunt înregistrate obligațiunile Băncii în Bilanțul contabil aproximează valoarea justă a acestora datorită termenului scurt pe care sunt plasate sau datorită tipului de tranzacții specifice unei bănci centrale și pentru care nu există o piață distinctă sau modele de evaluare care să estimeze credibil valoarea justă.

11. Active nemateriale și materiale pe termen lung

	Clădiri	Echipamente	Active materiale pe termen lung în curs de execuție	Active nemateriale	Total
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Cost					
La 1 ianuarie 2010	36,420	79,009	-	26,465	141,894
Intrări	-	1,869	-	1,332	3,201
Dare în exploatare	-	6	-	-	6
Ieșiri	-	(2,689)	-	(591)	(3,280)
La 31 decembrie 2010	36,420	78,195	-	27,206	141,821
Amortizarea acumulată					
La 1 ianuarie 2010	21,350	73,424	-	20,864	115,638
Amortizarea calculată	986	3,133	-	3,702	7,821
Ieșiri	-	(2,689)	-	(591)	(3,280)
La 31 decembrie 2010	22,336	73,868	-	23,975	120,179
Valoarea de bilanț					
La 1 ianuarie 2010	15,070	5,585	-	5,601	26,256
La 31 decembrie 2010	14,084	4,327	-	3,231	21,642

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

11. Active nemateriale și materiale pe termen lung (continuare)

	Clădiri	Echipamente	Active materiale pe termen lung în curs de execuție	Active nemateriale	Total
	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI	MII LEI
Cost					
La 1 ianuarie 2009	36,420	77,953	15	25,847	140,235
Intrări	-	2,613	-	713	3,326
Dare în exploatare	-	2	-	-	2
Ieșiri	-	(1,559)	(15)	(95)	(1,669)
La 31 decembrie 2009	36,420	79,009	-	26,465	141,894
Amortizarea acumulată					
La 1 ianuarie 2009	20,365	71,424	-	16,966	108,755
Amortizarea calculată	985	3,559	-	3,993	8,537
Ieșiri	-	(1,559)	-	(95)	(1,654)
La 31 decembrie 2009	21,350	73,424	-	20,864	115,638
Valoarea de bilanț					
La 1 ianuarie 2009	16,055	6,529	15	8,881	31,480
La 31 decembrie 2009	15,070	5,585	-	5,601	26,256

12. Alte active

	31 decembrie 2010	31 decembrie 2009
	MII LEI	MII LEI
Cheltuieli în avans	421	118
Alte creanțe	1,640	1,258
Stocuri	1,428	1,124
Mărfuri și materiale în gestiune	852	842
Subtotal	4,341	3,342
Minus: Provizioane pentru stocurile cu rulaj lent și creanțe îndoielnice	(60)	(68)
	4,281	3,274

Mișcarea provizionului pentru stocurile cu rulaj lent și creanțe îndoielnice pe parcursul anului este precum urmează:

	2010	2009
	MII LEI	MII LEI
La 1 ianuarie	68	181
Majorări pe parcursul anului	-	-
Diminuări pe parcursul anului	(8)	(113)
La 31 decembrie	60	68

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

13. Monedă națională în circulație

	31 decembrie 2010	31 decembrie 2009
	MII LEI	MII LEI
Bancnote	11,034,103	9,818,032
Monede metalice	71,858	64,510
	11,105,961	9,882,542

14. Disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova

	31 decembrie 2010	31 decembrie 2009
	MII LEI	MII LEI
Depozite la termen ale Ministerului Finanțelor	49,523	10,159
Depozite la vedere ale Ministerului Finanțelor	2,037,827	2,075,018
Disponibilități în valută străină ale Ministerului Finanțelor	1,212,097	725,029
Alte disponibilități ale Guvernului Republicii Moldova	20,516	17,834
	3,319,963	2,828,040

Pentru depozitele la termen acceptate de la Ministerul Finanțelor, Banca plătește o dobândă reieșind din rata medie ponderată a dobânzii pe sistemul bancar, disponibilă pentru ultimele trei luni, la depozitele cu același termen de păstrare în lei moldovenești. Rata medie ponderată la depozitele la termen acceptate de la Ministerul Finanțelor în sold la 31 decembrie 2010 a constituit 12.57% (la 31 decembrie 2009: 18.79%).

Pentru soldul depozitelor la vedere ale Ministerului Finanțelor, Banca plătește o dobândă reieșind din rata medie ponderată a dobânzii pe sistemul bancar, disponibilă pentru ultimele trei luni, la depozitele la vedere cu dobândă în lei moldovenești. Rata medie ponderată la depozitele la vedere de la Ministerul Finanțelor în sold la 31 decembrie 2010 a constituit 0.99% (la 31 decembrie 2009: 1.41%).

15. Disponibilități ale băncilor

	31 decembrie 2010	31 decembrie 2009
	MII LEI	MII LEI
Disponibilități ale băncilor, inclusiv rezervele obligatorii	2,391,288	1,961,345
Depozite în monedă națională ale băncilor licențiate	595,065	1,101,061
	2,986,353	3,062,406

Disponibilități ale băncilor, inclusiv rezervele obligatorii, reprezintă mijloacele din conturile Loro ale băncilor rezidente, băncilor rezidente în proces de lichidare și băncilor rezidente în proces de insolvalibilitate, precum și rezervele obligatorii ale băncilor la Banca în dolari SUA și Euro.

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

15. Disponibilități ale băncilor (continuare)

Conform cerințelor regimului rezervelor obligatorii stabilit de Bancă, la situația din 31 decembrie 2010 băncile sunt obligate să mențină rezerve obligatorii în lei moldovenești și valute străine (dolari SUA și Euro) la nivel de 8% din baza de calcul, reprezentată din mijloacele atrase de bănci în valutele respective. Rezervele obligatorii în lei moldovenești se mențin de bănci în conturile Loro la Bancă în mediu pe perioada de menținere, iar rezervele obligatorii în valută străină se reflectă în registrele contabile ale Băncii în contul rezervelor obligatorii în valută străină și sunt localizate în conturile Nostro ale Băncii în băncile din străinătate.

Depozite în monedă națională ale băncilor licențiate reprezintă depozitele overnight ale băncilor plasate la Bancă și dobânda calculată pentru aceste depozite.

16. Certificate emise de Banca Națională a Moldovei

	<u>31 decembrie 2010</u>	<u>31 decembrie 2009</u>
	MII LEI	MII LEI
Certificate emise de Bancă la preț de vânzare	3,652,477	3,080,343
Scont amortizat la certificatele emise de Bancă	1,675	1,215
	<u><u>3,654,152</u></u>	<u><u>3,081,558</u></u>

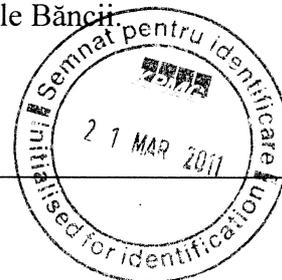
Certificatele Băncii, reprezintă valori mobiliare vândute băncilor licențiate prin intermediul licitațiilor în scopul absorbției excesului de lichiditate de pe piața monetară. Acestea sunt emise cu scont și răscumpărate la scadență la valoarea nominală. Pe parcursul anului 2010, certificatele Băncii au fost emise cu scadențe de 7 zile, cu excepția unor licitații efectuate la finele lunilor august și decembrie pe termen de 6 și 8 zile.

Rata medie a dobânzii la certificatele Băncii în sold la 31 decembrie 2010 a constituit 7.00% (la 31 decembrie 2009: 5.00%).

17. Alte obligațiuni

	<u>31 decembrie 2010</u>	<u>31 decembrie 2009</u>
	MII LEI	MII LEI
Obligațiuni față de Bugetul de Stat	28,939	336,579
Obligațiuni față de alte entități	16,018	16,645
Obligațiuni față de personal	7,165	6,963
Alte obligațiuni	1,869	1,854
	<u><u>53,991</u></u>	<u><u>362,041</u></u>

Obligațiuni față de Bugetul de Stat în mărime de 28,939 mii lei reprezintă 50% din profitul disponibil pentru distribuire și urmează a fi transferată la venitul Bugetului de Stat în conformitate cu *Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei* în termen de 15 zile după primirea raportului auditorului extern asupra Situațiilor financiare ale Băncii.

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

18. Capital și rezerve

Pe parcursul anului 2010 Ministerul Finanțelor nu a emis valori mobiliare de stat pentru acoperirea soldului debitar al fondului general de rezervă înregistrat la 31 decembrie 2009 în mărime de 774,348 mii lei, în condițiile prevăzute de *Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei*.

La 31 decembrie 2010 soldul debitar al fondului general de rezervă s-a diminuat cu 28,939 mii lei în rezultatul înregistrării profitului disponibil pentru distribuire în mărime de 57,878 mii lei, și respectiv utilizării acestuia în mărime de 50% conform *Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei*. Soldul debitar al fondului general de rezervă la 31 decembrie 2010 a constituit suma de 745,409 mii lei.

Totodată, la situația din 31 decembrie 2010, Capitalul și Rezervele Băncii au înregistrat un nivel pozitiv în mărime totală de 521,889 mii lei, fiind în diminuare față de 31 decembrie 2009 în condițiile înregistrării pierderilor nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare în mărime de 717,368 mii lei și de la reevaluarea valorilor mobiliare investiționale în mărime de 26,164 mii lei și, respectiv, utilizarea rezervelor corespunzătoare.

Alte rezerve cuprind rezerva veniturilor din reevaluarea valorilor mobiliare de stat care a constatat un rezultat total pozitiv în mărime de 308 mii lei, și respectiv a generat majorarea capitalului Băncii cu suma respectivă (la 31 decembrie 2009: 344 mii lei).

19. Determinarea profitului disponibil pentru distribuire

	31 decembrie 2010	31 decembrie 2009
	MII LEI	MII LEI
Profit /(pierdere) net (ă)	(685,654)	2,247,140
Acoperirea pierderilor nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea valorilor mobiliare investiționale	26,164	26,929
Acoperirea /(defalcarea) pierderilor/(veniturilor) nerealizate din diferențe de curs de la reevaluarea stocurilor valutare	717,368	(1,601,468)
Transferul surplusului realizat din indexarea activelor fixe	-	557
Profit disponibil pentru distribuire	57,878	673,158
Distribuire:		
Majorarea fondului general de rezervă	(28,939)	(336,579)
Bugetul de Stat	(28,939)	(336,579)

În cursul anului Banca a înregistrat pierdere netă în mărime de 685,654 mii lei. În rezultatul aplicării prevederilor corespunzătoare ale *Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei* profitul disponibil pentru distribuire a constituit 57,878 mii lei.

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

20. Venituri din dobânzi

	2010	2009
	MII LEI	MII LEI
Venituri din dobânzi la plasamente pe termen scurt:		
Dobânzi la depozite la termen în bănci străine	26,365	60,036
Dobânzi la depozite plasate overnight	2,119	5,595
Dobânzi la disponibilități	39	283
	28,523	65,914
Venituri din dobânzi la valori mobiliare:		
Dobânzi la valori mobiliare emise de nerezidenți cu cupon și scont	164,406	195,530
Amortizarea scontului la valori mobiliare emise de Guvernul Republicii Moldova	135,686	281,692
	300,092	477,222
Venituri din dobânzi la creditele acordate și REPO:		
Dobânzi la creditele acordate băncilor și salariaților	47,614	48,558
Dobânzi la operațiunile REPO de cumpărare	-	8,344
	47,614	56,902
	376,229	600,038

Rata medie a dobânzii la valorile mobiliare de stat deținute în portofoliul Băncii pe parcursul anului 2010 a constituit 6.18% (rata medie a dobânzii pe parcursul anului 2009 – 12.35%).

21. Cheltuieli cu dobânzi

	2010	2009
	MII LEI	MII LEI
Cheltuieli cu dobânzi la creditele primite		
Dobânzi la creditele primite de la Fondul Monetar Internațional	6,910	10,112
	6,910	10,112
Cheltuieli cu dobânzi aferente disponibilităților:		
Dobânzi aferente rezervelor obligatorii	17,222	30,902
Dobânzi aferente depozitelor acceptate de la bănci	15,008	21,391
Dobânzi la depozitele acceptate de la Ministerul Finanțelor	31,034	74,071
	63,264	126,364
Cheltuieli cu dobânzi aferente operațiunilor cu valori mobiliare și REPO:		
Amortizarea scontului la certificatele Băncii	216,967	32,761
	216,967	32,761
	287,141	169,237

Soldul mediu zilnic al certificatelor Băncii pe parcursul anului 2010 a constituit 3.245 mil. lei (anul 2009: 278 mil. lei). Rata medie a dobânzii la certificatele Băncii plasate pe parcursul anului 2010 a constituit 6.74% (anul 2009: 10.62%).

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

22. Venituri/(pierderi) din tranzacții și diferențe de curs valutar

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
	MII LEI	MII LEI
Venituri nete realizate din operațiuni de schimb valutar	58,720	357,943
Venituri/(pierderi) nete nerealizate din diferențe de curs valutar	(717,368)	1,601,468
	<u>(658,648)</u>	<u>1,959,411</u>

23. Pierderi din reevaluarea valorilor mobiliare

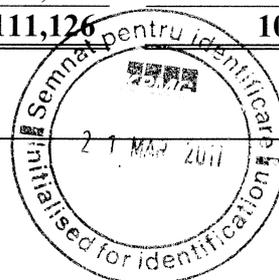
	<u>2010</u>	<u>2009</u>
	MII LEI	MII LEI
Pierderi nete realizate din valori mobiliare investiționale	(12,179)	(46,966)
Pierderi nete nerealizate din reevaluarea valorilor mobiliare în sold la sfârșitul anului	(26,164)	(26,929)
	<u>(38,343)</u>	<u>(73,895)</u>

24. Alte venituri

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
	MII LEI	MII LEI
Venituri aferente serviciilor de decontare în Sistemul Automatizat de Plăți Interbancare	11,501	10,647
Venituri aferente operațiunilor cu numerar	8,491	12,179
Venituri din vânzarea monedelor comemorative și jubiliare	5,523	8,525
Alte venituri	7,860	8,009
	<u>33,375</u>	<u>39,360</u>

25. Cheltuieli operaționale

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
	MII LEI	MII LEI
Cheltuieli cu personalul	50,748	47,649
Cheltuieli aferente monedei naționale	32,502	38,024
Cheltuieli privind amortizarea activelor nemateriale și materiale pe termen lung	7,821	8,537
Cheltuieli cu servicii informaționale și comunicații	7,624	7,001
Cheltuieli de menținere a echipamentului	732	619
Cheltuieli pentru reparații de clădiri și echipament	1,196	163
Comisioane plătite	4,466	191
Alte cheltuieli operaționale	6,037	6,355
	<u>111,126</u>	<u>108,539</u>

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2010

25. Cheltuieli operaționale (continuare)

Cheltuielile cu personalul includ și contribuțiile obligatorii de asigurare socială de stat în mărime de 9,006 mii lei și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală în mărime de 1,349 mii lei (la 31 decembrie 2009: 8,346 mii lei și 1,270 mii lei respectiv).

La 31 decembrie 2010 numărul unităților de personal, inclusiv locurile vacante, a constituit 470 unități, dintre care persoane angajate - 468 (la 31 decembrie 2009 numărul unităților de personal a constituit 463 unități, dintre care persoane angajate - 455).

26. Părți afiliate

Pentru anul 2010 cheltuielile de remunerare aferente conducerii Băncii, inclusiv conducătorilor de nivel mediu au constituit 4,232 mii lei (la 31 decembrie 2009: 4,833 mii lei).

Pentru anul 2010 cheltuielile cu contribuțiile obligatorii de asigurare socială de stat și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente conducerii Băncii, inclusiv conducătorilor de nivel mediu au constituit 963 mii lei și 142 mii lei respectiv (la 31 decembrie 2009: 1,056 mii lei și 161 mii lei respectiv).

Banca acordă credite angajaților săi. Prezentarea în continuare reprezintă mișcarea creditelor acordate și soldul la credite acordate conducerii Băncii, inclusiv conducătorilor de nivel mediu:

	<u>Sold la</u> <u>1 ianuarie</u> <u>MII LEI</u>	<u>Credite</u> <u>acordate</u> <u>MII LEI</u>	<u>Transferuri</u> <u>MII LEI</u>	<u>Rambursări</u> <u>MII LEI</u>	<u>Sold la</u> <u>31 decembrie</u> <u>MII LEI</u>
2009	895	-	13	(82)	826
2010	826	4,032	556	(621)	4,793

Creditele sunt acordate persoanelor de conducere la rate ale dobânzii aplicate pentru toți salariații în condițiile prevăzute de actele normative interne ale Băncii. Aceste credite sunt asigurate prin gajul depus de fiecare persoană beneficiară, care la situația din 31 decembrie 2010 a înregistrat suma de 5,656 mii lei (la 31 decembrie 2009: 1,203 mii lei).

La data de 31 decembrie 2010 aceste credite erau clasificate în categoria creditelor standard și drept urmare nu este necesară constituirea de reduceri pentru pierderi din deprecierea acestora.

27. Angajamente și contingente

Angajamente

Începând cu trimestrul I, 2009 Banca a acordat credite băncilor licențiate pentru menținerea lichidității și creditarea sectorului real al economiei. La situația din 31 decembrie 2010, conform contractelor de credit încheiate, angajamentele condiționale cu caracter creditar (suma nevalorificată a contractelor de credit încheiate de către Bancă cu băncile licențiate) constituie suma de 173,661 mii lei. Creditele respective au scadența în anii 2011-2012.

La 31 decembrie 2010 nu exista nici o datorie cu termen de prescripție expirat.

27. Angajamente și contingente (continuare)

Litigii și contingente

La 31 decembrie 2010 Banca a fost implicată în 4 litigii intentate împotriva ei.

Două litigii în care este implicată Banca, țin de restituirea amenzilor percepute anterior de la o bancă licențiată, cererile respective de despăgubire fiind estimate în total la 4,043 mii lei. Prin hotărârea Curții de Apel pronunțată pe 05.07.2010 pentru unul din litigii, a fost anulată Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii în baza căreia a fost percepută amenda, iar suma de 2,536 mii lei s-a dispus să fie încasată de la Ministerul Finanțelor din contul Bugetului de stat (*amenda aplicată băncii licențiate fiind vărsată în Bugetul de stat*). Banca a depus cerere de recurs la Curtea Supremă de Justiție care urma a fi examinată la 02.02.2011.

În cel de-al doilea caz, prin hotărârea Curții de Apel, iar apoi prin cea a Curții Supreme de Justiție, Banca a fost obligată să restituie amenda percepută anterior în valoare de 1,507 mii lei. Banca a depus o cerere de revizuire la Curtea Supremă de Justiție. Această cerere urma a fi examinată la 02.02.2011.

Considerând circumstanțele de fapt expuse mai sus, precum și faptul că în conformitate cu art. 38 alin. (5) din *Legea instituțiilor financiare* amenzile aplicate băncilor se varsă în Bugetul de stat, Conducerea Băncii estimează riscul de impact asupra Situațiilor financiare ale Băncii aferent acestor două litigii ca fiind unul scăzut.

În a doua jumătate a anului 2009 două grupuri de acționari ai B.C. „Investprivatbank” S.A. au înaintat acțiuni în judecată împotriva Băncii. Primul grup de acționari a solicitat instanței de judecată: stabilirea ilegalității acțiunilor Băncii prin emiterea Ordonanței nr. 09-02218/313 din 19.06.2009 „Cu privire la retragerea licenței B.C. „Investprivatbank” S.A. și numirea lichidatorului” și anularea Ordonanței în cauză; stabilirea de către instanță, prin hotărârea sa, că Ordonanța în cauză nu va produce efecte de la data adoptării; declararea nulității hotărârilor Băncii și ale lichidatorului băncii, întreprinse conform Ordonanței respective; dispunerea reparării prejudiciilor materiale cauzate reclamanților în valoare de 45,000 mii Euro; dispunerea reparării prejudiciilor materiale cauzate reclamanților în mărimea apurturilor la capitalul social al B.C. „Investprivatbank” S.A. în valoare de 88,000 mii lei; suspendarea executării Ordonanței până la examinarea pricinii în fond; și perceperea cheltuielilor legate de examinarea pricinii. Al doilea grup de acționari ai B.C. „Investprivatbank” S.A. a înaintat acțiuni în judecată împotriva Băncii, având aceleași solicitări ca și primul grup menționat mai sus, dispunerea reparării prejudiciului material pentru fiecare acționar – reclamant în parte fiind în sumă totală de 134,590 mii lei.

În cadrul examinării dosarului la Curtea de Apel Chișinău reclamanții au înaintat o cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate a prevederilor, art. 38, alin. (3), art. 38, alin. (7) și art. 38¹² din *Legea instituțiilor financiare*.

Prin Încheierea Curții de Apel Chișinău cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate a fost respinsă.

Curtea de Apel Chișinău a hotărât de a respinge cererea de chemare în judecată înaintată de reclamanți cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului ca fiind neîntemeiată.

Curtea Supremă de Justiție a admis cererea de recurs asupra Încheierii Curții de Apel Chișinău, iar Plenul Curții Supreme de Justiție a decis sesizarea Curții Constituționale cu privire la excepția de neconstituționalitate. Data ședinței urmează să fie stabilită de către Curtea

27. Angajamente și contingente (continuare)

La situația din 31 decembrie 2010 (precum și la situația din 31 decembrie 2009) Banca nu a înregistrat provizioane pentru litigii, deoarece nu consideră că există dovezi suficiente de eventuale ieșiri viitoare de fluxuri economice aferente acestora.

28. Evenimente ulterioare datei de raportare

Din creditele acordate băncilor pe termen mediu, la data de 31 decembrie 2010 nu a fost achitată suma ajunsă la scadență în mărime de 65,459 mii lei.

La data de 03 ianuarie 2011, în baza prevederilor art. 70 din *Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei*, în scopul stingerii datoriei, suma restantă a creditului în mărime de 65,459 mii lei a fost încasată.

La 21 martie 2011 Banca a decis prelungirea cu 3,5 ani a termenului creditului acordat pentru protejarea integrității sistemului bancar (a se vedea Nota 8), cu soldul la data prelungirii de 442,424 mii lei, data scadenței fiind stabilită 30 decembrie 2015. Rambursarea creditului a fost prevăzută trimestrial, în părți egale. Considerând specificul Băncii ca autoritate de emisiune monetară, acest fapt nu va avea un impact semnificativ asupra situației și performanței financiare, cât și asupra fluxurilor viitoare de mijloace bănești ale Băncii.

Banca Națională a Moldovei, la data de 31 decembrie 2010, era implicată în două litigii privind restituirea amenzilor percepute anterior de la o bancă licențiată.

La data de 02 februarie 2011 Curtea Supremă de Justiție a încetat procesul judiciar referitor la una din cererile de despăgubire estimată la circa 2,536 mii lei, urmare renunțării reclamantului la acțiune.

La data de 02 martie 2011 Curtea Supremă de Justiție a respins cererea de revizuire a Băncii aferentă celui de-al doilea litigiu. Banca intenționează să depună o nouă cerere de revizuire, riscul de impact asupra Situațiilor financiare ale Băncii, ce ar rezulta din acest litigiu, continuând a fi estimat la un nivel scăzut.

